

Brüssel, 21.12.2016
COM(2016) 882 final

2016/0408 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist
riigipiiri ületamise kontrolli valdkonnas ning millega muudetakse määrust (EL)
nr 515/2014 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Liit on viimasel kahel aastal tegelenud korraga selliste eraldiseisvate probleemidega nagu rände haldamine, ELi välispiiride integreeritud haldamine ning terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastane võitlus. Nende probleemide kindlaks lahendamiseks ning tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu loomiseks on väga oluline tulemuslik teabevahetus liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja asjaomaste ELi ametite vahel.

Schengeni infosüsteem (SIS) on kõige edukam vahend ELi ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide immigratsiooni-, politsei-, tolli- ja õigusasutuste tulemuslikuks koostööks. Sellistel liikmesriikide pädevatel asutustel nagu politsei, piirivalve ja toll peab olema juurdepääs kvaliteetsele teabele nende kontrollitavate isikute või esemete kohta ning selged juhised selle kohta, mida iga juhtumi korral teha tuleb. Selline suuremahuline infosüsteem on Schengeni koostöö keskmes ja mängib otsustavat rolli Schengeni alal inimeste vaba liikumise edendamisel. See võimaldab pädevatel asutustel sisestada ja vaadata andmeid tagaotsitavate isikute kohta, isikute kohta, kellel ei ole võib-olla õigust ELi siseneda või ELis viibida, teadmata kadunud isikute – eelkõige laste – kohta ning esemete kohta, mis võivad olla varastatud, seadusevastaselt omandatud või kadunud. SIS sisaldab lisaks konkreetset isikut või eset käsitlevale teabele ka pädevatele asutustele mõeldud selgeid juhiseid selle kohta, mida isiku või esemega pärast leidmist teha.

2016. aastal, st kolm aastat pärast teise põlvkonna SISI kasutuselevõttu korraldas komisjon SISI põhjaliku hindamise¹. Hindamine näitas, et SISI kasutamine on olnud väga edukas. 2015. aastal kontrollisid riiklikud pädevad asutused isikuid ja esemeid SISI andmete põhjal peaaegu 2,9 miljardil korral ja vahetasid üle 1,8 miljoni ühiku täiendavat teavet. Nagu komisjoni 2017. aasta tööprogrammis teada antud, tuleks sellele positiivsele kogemusele toetudes süsteemi tulemuslikkust ja tõhusust veelgi parandada. Selleks esitab komisjon esimesed kolm ettepanekut, et parandada ja laiendada hindamise tulemustest lähtudes SISI kasutamist, ning jätkab samal ajal tööd eesmärgiga muuta praegused ja tulevased õiguskaitse- ja piirihaldussüsteemid koostalitlusvõimelisemaks, toetudes kõrgetasemelise infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühma käimasolevale tööle.

Kõnealustes ettepanekutes käsitletakse süsteemi kasutamist a) piirihalduseks, b) politseikoostööks ja kriminaalasjades tehtavaks õigusalaseks koostööks ning c) ebaseaduslikult riigis viibivate kolmanda riigi kodanike tagasisaatmiseks. Kaks esimest ettepanekut moodustavad üheskoos SISI loomise, toimimise ja kasutamise õigusliku aluse. Ettepanek SISI kasutamiseks ebaseaduslikult riigis viibivate kolmanda riigi kodanike tagasisaatmise korral täiendab ettepanekut piirihalduse kohta ja selles sisalduvaid sätteid. Sellega luuakse uus hoiatusteadete kategooria ning aidatakse rakendada direktiivi 2008/115/EÜ² ja jälgida selle täitmist.

¹ Aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) hindamise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 lõikele 5, artikli 43 lõikele 3 ja artikli 50 lõikele 5 ning otsuse 2007/533/JSK artikli 59 lõikele 3 ja artikli 66 lõikele 5 ning aruandele lisatud komisjoni talituste töödokument (ELT...).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

Kuna liikmesriikide osalemine ELi poliitikas seoses vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga on erinev, on vaja võtta vastu kolm erinevat õigusakti, mis on siiski üksteisega kooskõlas ja võimaldavad süsteemi täielikku toimimist ja kasutamist.

Sellega paralleelselt algatas komisjon aprillis ELi tasandil infohalduse tõhustamiseks ja parandamiseks arutelu piirivalve ja julgeoleku tugevamate ja arukamate infosüsteemide üle³. Üldeesmärk on tagada, et pädevad asutused saaksid süstemaatiliselt vajalikku teavet mitmesugustest nende käsutuses olevatest infosüsteemidest. Selle eesmärgi saavutamiseks on komisjon vaadanud läbi olemasoleva infoarhitektuuri, et teha kindlaks teabelüngad ja puudujäägid, mis tulenevad olemasolevate süsteemide funktsioonide puudustest ning ELi üldise andmehaldusarhitektuuri killustusest. Komisjon lõi selle töö toetamiseks kõrgetasemelise infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühma,⁴ kelle esialgseid järeldusi on võetud andmekvaliteedi puhul arvesse ka kõnealustes esimestes ettepanekutes. President Junckeri 2016. aasta septembri kõnes olukorrast Euroopa Liidus osutati ka infohalduses praegu esinevate puuduste kõrvaldamise ja olemasolevate infosüsteemide koostalitlusvõime ja seotuse parandamise olulisusele.

Pärast kõrgetasemelise infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühma järeldusi, mis esitatakse 2017. aasta esimeses pooles, kaalub komisjon 2017. aasta keskel uute ettepanekute tegemist, et parandada veelgi SISi ja muude IT-süsteemide koostalitlusvõimet. Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ametit (eu-LISA) käsitleva määruse (EL) nr 1077/2011⁵ läbivaatamine on selle töö samavõrd oluline osa ja selle kohta teeb komisjon 2017. aastal tõenäoliselt eraldi ettepanekud. Praeguste julgeolekuprobleemide käsitlemisel on oluline investeerida kiiresti, tulemuslikku ja kvaliteetsesse teabevahetusse ja infohaldusse ning tagada ELi andmebaaside ja infosüsteemide koostalitlusvõime.

Praegune teise põlvkonna SISi õigusraamistik, mis käsitleb selle kasutamist kolmandate riikide kodanike piirikontrollis, põhineb endisel kolmanda samba õigusaktil, määrusel (EÜ) nr 1987/2006⁶. Käesoleva ettepanekuga asendatakse⁷ kehtiv õigusakt, et

- muuta liikmesriikidele kohustuslikuks sisestada SISi hoiatusteadete alati, kui ebaseaduslikult riigis viibiv kolmanda riigi kodanik on saanud sisenemiskeelu kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ järgivate sätetega;
- ühtlustada riiklikke SISi kasutamise menetlusi seoses konsulteerimismenetlusega, et vältida, et sisenemiskeelu saanud kolmanda riigi kodanikul on liikmesriigi väljastatud kehtiv elamisluba;
- teha tehnilisi muudatusi, et parandada turvalisust ja aidata vähendada halduskoormust;
- käsitleda SISi täielikku algusest lõpuni kasutamist, hõlmates kesksed ja riiklikud süsteemid ning lõppkasutajate vajadused, tagades, et lõppkasutajad saavad kõik

³ COM(2016) 205 (final), 6.4.2016.

⁴ Komisjoni 17. juuni 2016. aasta otsus 2016/C 257/03.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

⁷ Vt 2. jagu „Vahendi valik“, kus on selgitatud, miks otsustati kehtiv õigusakt asendada, mitte uuesti sõnastada.

andmed, mida neil on vaja ülesannete täitmiseks, ja et nad järgivad SISi andmete töötlemisel kõiki turvaeeskirju.

Ettepanekutes arendatakse edasi ja parandatakse olemasolevat süsteemi, mitte ei looda uut süsteemi. SISi läbivaatamisega toetatakse ja tugevdatakse Euroopa Liidu meetmeid Euroopa rände ja julgeoleku tegevuskavade raames ning viiakse ellu järgmine:

- (1) viimasel kolmel aastal SISi rakendamisel tehtud töö tulemuste kindlustamine, millega kaasnevad keskse SISi tehnilised muudatused, et laiendada mõningaid olemasolevaid hoiatusteadete kategooriaid ja pakkuda uusi funktsioone;
- (2) soovitud tehniliste ja menetluslike muudatuste kohta, mis tulenevad SISi põhjalikust hindamisest⁸;
- (3) SISi lõppkasutajate palvel tehtavad tehnilised parandused ning
- (4) kõrgetasemelise infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühma⁹ esialgsed järeldused andmekvaliteedi kohta.

Kuna see ettepanek on lahutamatu seotud komisjoni ettepanekuga võtta vastu määrus, milles käsitletakse SISi loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös, on kahel tekstil mitu ühist sätet. Need hõlmavad meetmeid, mis on seotud SISi kasutamisega algusest lõpuni, sealhulgas keskse süsteemi ja riiklike süsteemide kasutamine ning lõppkasutajate vajadused; tugevamaid meetmeid talitluspidevuse jaoks; meetmeid, mis puudutavad andmekvaliteeti, andmekaitset ja andmeturvet, ning sätteid järelevalve, hindamise ja aruandluse korra kohta. Mõlema ettepanekuga laiendatakse ka biomeetriliste andmete kasutamist¹⁰.

Rände- ja pagulaskriisi süvenemine 2015. aastal suurendas märkimisväärselt vajadust astuda tulemuslikke samme ebaseadusliku rändega tegelemiseks. Komisjon teatas ELi tagasisaatmisalases tegevuskavas,¹¹ et teeb ettepaneku muuta liikmesriikidele kohustuslikuks sisestada kõik sisenemiskeelud SISi, et aidata ennetada liikmesriikidesse sisenemise ja seal viibimise keelu saanud kolmandate riikide kodanike uuesti Schengeni alale sisenemist. Kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ järgivate sätetega väljastatud sisenemiskeelud kehtivad kogu Schengeni alal. Seega saavad neid välispiiridel jõustada ka sellise liikmesriigi asutused, kes hoiatusteadet ei sisestanud. Kehtiva määruse (EÜ) nr 1987/2006 kohaselt on liikmesriikidel lubatud sisestada SISi hoiatusteid sisenemiskeelu põhjal riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise kohta, kuid selle tegemine ei ole kohustuslik. Kui kõigi sisenemiskeeldude sisestamine SISi muudetakse kohustuslikuks, võib saavutada suurema tulemuslikkuse ja ühtluse.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega ning kehtivate ja tulevaste õigusaktidega**

Käesoleva ettepanek on täielikult kooskõlas ja vastavuses direktiivi 2008/115/EÜ sätetega sisenemiskeeldude väljastamise ja jõustamise kohta. Järelikult täiendab see kehtivaid sätteid sisenemiskeeldude kohta ja aitab kaasa nende tulemuslikule jõustamisele välispiiril, mis

⁸ Aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) hindamise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 lõikele 5, artikli 43 lõikele 3 ja artikli 50 lõikele 5 ning otsuse 2007/533/JSK artikli 59 lõikele 3 ja artikli 66 lõikele 5 ning aruandele lisatud komisjoni talituste töödokument (ELT...).

⁹ Kõrgetasemelise eksperdirühma esimehe 21. detsembri 2016. aasta aruanne.

¹⁰ Vt 5. jagu „Muu teave“, kus käesolevas ettepanekus sisalduvaid muudatusi on põhjalikult selgitatud.

¹¹ COM(2015) 453 (final).

hõlbustab tagasisaatmisdirektiivis kindlaks määratud kohustuste kohaldamist ja hoiab edukalt ära asjaomaste kolmandate riikide kodanike Schengeni alale naasmise.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on tihedalt seotud järgmiste liidu poliitikavaldkondadega ja täiendab neid.

- (1) **Sisejulgeolek** seoses SISi rolliga endast julgeolekuohtu kujutavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise takistamisel.
- (2) **Andmekaitse**, pidades silmas, et käesoleva ettepanekuga tagatakse nende isikute põhiõiguste kaitse, kelle isikuandmeid SISis töödeldakse.
- (3) Käesolev ettepanek on ka tihedalt seotud kehtivate liidu õigusaktidega ja täiendab neid, nimelt järgmistes valdkondades.
- (4) **Välispiiride haldamine**, pidades silmas, et käesoleva ettepanekuga aidatakse liikmesriikidel omada kontrolli ELi välispiiride nende osa üle ja suurendada ELi välispiirikontrollide süsteemi tulemuslikkust.
- (5) Tulemuslik **ELi tagasisaatmispoliitika**, mis edendab ja tõhustab ELi süsteemi, mille eesmärk on avastada ja hoida ära kolmandate riikide kodanike naasmine pärast nende tagasisaatmist. Käesoleva ettepanekuga aidatakse vähendada ebaseaduslikult ELi sisseerandamise stiimuleid, mis on ka üks Euroopa rände tegevuskava¹² põhieesmärke.
- (6) **Euroopa piiri- ja rannikuvalve** seoses i) ametis riskianalüüse tegevate töötajate võimalusega, ii) ameti ETIASe kesküksuse juurdepääsuga SISile kavandatud ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS)¹³ puhul ning iii) SISile juurdepääsu võimaldava tehnilise liidese pakkumisega Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmadele, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmadele ja rändehalduse tugirühmade liikmetele, et neil oleks oma volituste piires õigus pääseda juurde SISi sisestatud andmetele ja neid otsida.
- (7) **Europol** – ettepanek anda ulatuslikumad õigused pääseda oma volituste piires SISi andmetele juurde ja neid otsida.

Käesolev ettepanek on ka tihedalt seotud tulevaste liidu õigusaktidega ja täiendab neid, nimelt järgmistes valdkondades.

- (8) **Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem**, mille puhul tehti ettepanek kasutada kõnealuse süsteemi puhul sõrmejälgi ja näokujutisi biomeetriliste tunnustena; sellist lähenemisviisi soovitakse kajastada ka käesoleva ettepanekuga;
- (9) **ETIAS**, mille puhul tehti ettepanek näha ette ELis viisavabalt reisida kavatsevate kolmandate riikide kodanike põhjalik hindamine turvalisuse seisukohast, sealhulgas kontrollid SISis.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku integreeritud piirihaldust ja ebaseaduslikku sisseerandnet käsitlevate sätete õiguslikuks aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktid b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkt c.

¹² COM(2015) 240 (final).

¹³ COM(2016) 731 (final).

- **Erinev kohaldamine**

Käesolevas ettepanekus lähtutakse Schengeni *acquis*’ sätetest, milles käsitletakse riigipiiri ületamise kontrolli. Seepärast tuleb arvesse võtta järgmisi assotsieerunud riikidega sõlmitud mitmesuguste protokollidega ja lepingutega seotud tagajärgi.

Taani: aluslepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli nr 22 artikli 4 kohaselt ning arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse kohta otsuse teinud, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

Ühendkuningriik ja Iirimaa: Schengeni *acquis*’ Euroopa Liitu integreerimist käsitleva protokolli artiklite 4 ja 5 ning nõukogu 29. mai 2000. aasta otsuse 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes) ja nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuse 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes) kohaselt ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa määruse (EL) nr 2016/399 (Schengeni piirieskirjad) ega ühegi teise üldiselt Schengeni *acquis*’na tuntud õigusakti ning eelkõige sisepiirikontrolli kaotamist reguleerivate ja toetavate õigusaktide ja välispiirikontrolliga seotud kõrvalmeetmete kohaldamises. Käesolev määrus kujutab endast selle *acquis*’ edasiarendamist ning seepärast ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldata.

Bulgaaria ja Rumeenia: käesolev määrus on akt, mis põhineb Schengeni *acquis*’l või on muul viisil sellega seotud 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses. Käesolevat määrust tuleb tõlgendada koostoimes nõukogu 29. juuni 2010. aasta otsusega 2010/365/EL,¹⁴ millega muudeti Schengeni infosüsteemi käsitlevad Schengeni *acquis*’ sätted Bulgaarias ja Rumeenias teatavate piirangutega kohaldatavaks.

Küpros ja Horvaatia: käesolev määrus on akt, mis põhineb Schengeni *acquis*’l või on muul viisil sellega seotud vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.

Assotsieerunud riigid: vastavate lepingute alusel, mis käsitlevad Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini ühinemist Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega, on kavandatud määrus nende riikide suhtes siduv.

- **Subsidiaarsus**

Käesolev ettepanek arendab edasi olemasolevat, 1995. aastast kasutatavat SISI ja põhineb sellel. 9. aprillil 2013 asendati algne valitsustevaheline raamistik liidu õigusaktidega (määrus (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsus 2007/533/JSK). Täielik subsidiaarsuse analüüs on juba varem tehtud; käesoleva algatuse eesmärk on kehtivaid sätteid veelgi viimistleda, käsitleda kindlaks tehtud puudusi ja täiustada kasutamiskorda.

Liikmesriikide vahel märkimisväärses mahus toimuvat teabevahetust ei ole võimalik tagada detsentraliseeritud lahendustega. Meetme ulatuse, tagajärgede ja mõju tõttu on ettepaneku eesmärke parem saavutada liidu tasandil.

¹⁴ Nõukogu 29. juuni 2010. aasta otsus Schengeni infosüsteemi käsitlevate Schengeni *acquis*’ sätete kohaldamise kohta Bulgaaria Vabariigis ja Rumeenias (ELT L 166, 1.7.2010, lk 17).

Käesoleva ettepaneku eesmärgid hõlmavad muu hulgas tehnilisi parandusi SISi tõhususe suurendamiseks ja jõupingutusi süsteemi kasutamise ühtlustamiseks kõigis osalevates liikmesriikides. Kuna kõnealused eesmärgid ning üha mitmekesisemaks muutuvate ohtude vastu võitlemiseks tulemusliku teabevahetuse tagamise probleemid on riikidevahelised, on ELi tasand sobiv selleks, et pakkuda lahendusi nendele probleemidele, mida liikmesriigid üksi ei suuda lahendada.

Kui praeguseid SISi piiranguid ei käsitleta, on oht, et rohked võimalused maksimeerida tõhusust ja ELi lisaväärtust jäävad kasutamata ning et süsteemi jäävad puudused, mis takistavad pädevate asutuste tööd. Näiteks võib asjaolu, et puuduvad ühtlustatud eeskirjad tarbetuks muutunud hoiatusteadete süsteemist kustutamiseks, kahjustada isikute vaba liikumise põhimõtet, mis on üks liidu aluspõhimõtetest.

- **Proportsionaalsus**

Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 on sätestatud, et ükski liidu meede ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik lepingu eesmärkide saavutamiseks. Käesoleva ELi meetme jaoks valitud vorm peab võimaldama saavutada ettepanekuga soovitud eesmärki ja selle võimalikult tulemuslikku rakendamist. Kavandatud algatus kujutab endast SISi läbivaatamist riigipiiri ületamise kontrolli valdkonnas.

Ettepaneku aluseks on *lõimitud eraelukaitse* põhimõtted. Isikuandmete kaitse õiguse poolest on käesolev ettepanek proportsionaalne, kuna selles nähakse ette konkreetsed hoiatusteadete kustutamise eeskirjad ja ei nõuta andmete kogumist ja säilitamist kauem, kui on tingimata vajalik, et süsteem saaks toimida ja oma eesmärgid täita. SISi hoiatusteadete sisaldavad ainult andmeid, mida on vaja isikute või esemete tuvastamiseks ja nende asukoha kindlakstegemiseks ning sobivate operatiivmeetme võtmiseks. Kõik muud üksikasjad esitatakse SIRENE büroode kaudu, mis võimaldab täiendava teabe vahetamist.

Lisaks nähakse ettepanekuga ette kõigi selliste kaitsemeetmete ja mehhanismide rakendamine, mida on vaja andmesubjektide põhiõiguste tulemuslikuks kaitseks, eelkõige nende eraelu ja isikuandmete kaitseks. Ettepanek sisaldab ka sätteid, mis on mõeldud konkreetselt üksikisikute SISis hoiatavate isikuandmete turvalisuse suurendamiseks.

Süsteemi toimimiseks ei ole vaja liidu tasandil täiendavaid protsesse ega ühtlustamist. Kavandatud meede on proportsionaalne, kuna ei lähe kindlaksmääratud eesmärkide saavutamiseks liidu tasandil vajalikust kaugemale.

- **Vahendi valik**

Kavandatud muutmine toimub määruse vormis ja määrus (EÜ) nr 1987/2006 asendatakse. Seda lähenemisviisi kasutati ka nõukogu otsuse 2007/533/JSK puhul; kuna kaks kõnealust õigusakti on lahutamatult seotud, tuleb seda kasutada ka määrus (EÜ) nr 1987/2006 puhul. Otsus 2007/533/JSK võeti vastu eelmise Euroopa Liidu lepingu kohase nn kolmanda samba õigusaktina. Selliseid nn kolmanda samba õigusakte võttis vastu nõukogu, ilma et Euroopa Parlament oleks olnud kaasseadusandja. Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise leping, sest sammaste struktuur kaotati Lissaboni lepingu jõustumisel 1. detsembril 2009. Õiguslik alus tingib seadusandliku tavamenetluse kasutamise. Kasutada tuleb (Euroopa Parlamendi ja nõukogu) määrust, sest sätted peavad olema siduvad ja vahetult kohaldatavad kõigis liikmesriikides.

Ettepanek arendab edasi ja tugevdab olemasolevat tsentraliseeritud süsteemi, mille kaudu liikmesriigid teevad omavahel koostööd ning mille jaoks on vaja ühist struktuuri ja siduvaid kasutuseeskirju. Lisaks sätestatakse selles kõigi liikmesriikide ja Vabadusel, Turvalisusel ja

Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (eu-LISA)¹⁵ jaoks kohustuslikud ühtsed eeskirjad süsteemile juurdepääsu kohta muu hulgas õiguskaitse eesmärgil. eu-LISA vastutab alates 9. maist 2013 keskse SISi operatiivjuhtimise eest, mis hõlmab kõiki ülesandeid, mida on vaja, et tagada keskse SISi täielik toimimine 24 tundi päevas 7 päeva nädalas. Käesolevas ettepanekus lähtutakse eu-LISA SISiga seotud kohustustest.

Peale selle nähakse ettepanekuga ette vahetult kohaldatavad eeskirjad, mis võimaldavad andmesubjektidele juurdepääsu nende enda andmetele ja õiguskaitsevahenditele, ilma et selleks oleks vaja täiendavaid rakendusmeetmeid.

Seega saab õigusaktiks valida vaid määruse.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsusega 2007/533/JSK¹⁶ korraldas komisjon kolm aastat pärast keskse SIS II kasutuselevõtmist keskse SIS II ja liikmesriikidevahelise täiendava teabe kahe- ja mitmepoolse vahetamise üldise hindamise.

Hindamisel keskenduti spetsiaalselt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 kohaldamise läbivaatamisele eesmärgiga esitada vajalikud ettepanekud selle artikli sätete muutmise kohta, et saavutada hoiatusteadete sisestamise kriteeriumide suurem ühtlus.

Hindamise tulemused tõid esile vajaduse muuta SISi õiguslikku alust, et reageerida paremini uutele julgeoleku- ja rändeprobleemidele. Muu hulgas käsitleti ettepanekut muuta kohustuslikuks sisenemiskeeldude SISi sisestamine, et neid paremini jõustada; kohustuslikku liikmesriikidevahelist konsulteerimist, et vältida sisenemiskeelu ja elamisloa samaaegset olemasolu; võimalust isikute tuvastamiseks ja nende asukoha kindlaksmääramiseks sõrmejälgede põhjal, kasutades uut sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteemi, ning biomeetriliste tunnuste laiendamist süsteemi.

Hindamise tulemused näitasid ka vajadust teha õiguslikke muudatusi, et parandada süsteemi tehnilist toimimist ja ühtlustada riiklikke protsesse. Kõnealuste meetmetega suurendatakse SISi tõhusust ja tulemuslikkust selle kasutamise lihtsustamise ja tarbetu koormuse vähendamise teel. Kavandatud on lisameetmed andmekvaliteedi ja süsteemi läbipaistvuse parandamiseks ning selgemalt on kirjeldatud liikmesriikide ja eu-LISA aruandlusega seotud ülesandeid.

Põhjaliku hindamise tulemused (hindamisaruanne ja seonduv komisjoni talituste töödokument võeti vastu 21. detsembril 2016¹⁷) on käesolevas ettepanekus sisalduvate meetmete aluseks.

Lisaks avaldas komisjon 2014. aastal kooskõlas tagasisaatmisdirektiivi 2008/115/EÜ artikliga 19 teatise ELi tagasisaatmispoliitika kohta,¹⁸ milles käsitletakse selle direktiivi kohaldamist.

¹⁵ Loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

¹⁶ Nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus 2007/533/JSK, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 205, 7.8.2007, lk 63).

¹⁷ Aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) hindamise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 lõikele 5, artikli 43 lõikele 3 ja artikli 50 lõikele 5 ning otsuse 2007/533/JSK artikli 59 lõikele 3 ja artikli 66 lõikele 5 ning aruandele lisatud komisjoni talituste töödokument.

¹⁸ COM(2014) 199 (final).

Selles järeldati, et SISi potentsiaali tagasisaatmispoliitikas tuleks suurendada ning märgitakse, et SIS II läbivaatamine on võimalus parandada sidusust tagasisaatmispoliitika ja SIS II vahel ning soovitatakse kehtestada liikmesriikidele kohustus sisestada tagasisaatmisdirektiivi alusel väljastatud sisenemiskeeldude puhul SIS II hoiatusteadete riiki sisenemiseks loa andmata jätmise kohta.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjoni SISi käsitleva hindamise käigus küsiti (EÜ) nr 1987/2006 artiklis 51 sätestatud korra kohaselt tagasisidet ja ettepanekuid asjaomastelt sidusrühmadelt, sealhulgas SISVISi komitee liikmetelt. Nimetatud komiteesse kuuluvad liikmesriikide esindajad nii SIRENEga seotud operatiivküsimustes (piiriülene koostöö SISi alal) kui ka SISi ning seonduva SIRENE rakenduse arendamise ja hooldamisega seotud tehnilistes küsimustes.

Komitee liikmed vastasid hindamisprotsessi käigus üksikasjalikele küsimustikele. Kui oli vaja lisaselgitusi või kui teemat oli vaja edasi käsitleda, tehti seda e-posti või sihipärase intervjuu teel.

See järkjärguline protsess võimaldas tõstatada küsimusi laiahaardelisel ja läbipaistval viisil. 2015. ja 2016. aastal arutasid SISVISi komitee liikmed neid küsimusi spetsiaalsetel kohtumistel ja seminaridel.

Komisjon konsulteeris ka liikmesriikide andmekaitseasutustega ja andmekaitse valdkonna SIS II järelevalve koordineerimisrühma liikmetega. Liikmesriigid jagasid oma kogemusi seoses andmesubjektide juurdepääsutaotlustega ja riiklike andmekaitseasutuste tööga, vastates selleks ette nähtud küsimustikule. Küsimustiku vastuseid 2015. aasta juunist on võetud käesoleva ettepaneku väljatöötamisel arvesse.

Komisjon lõi talitustevahelise juhtrühma, mis hõlmab peasekretariaati, rände ja siseasjade peadirektoraati, õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraati, personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraati ning informaatika peadirektoraati. Juhtrühm jälgis hindamisprotsessi ja andis vajaduse korral juhiseid.

Hindamise järeldustes võeti arvesse ka andmeid, mis koguti liikmesriikidesse tehtud kohapealsete kontrollkäikude raames, mille käigus uuriti üksikasjalikult seda, kuidas SISi praktikas kasutatakse. Need hõlmasid arutelusid ja intervjuusid süsteemi kasutajatega, SIRENE büroo töötajatega ja riiklike pädevate asutustega.

Liikmesriikide pädevatelt asutustelt sooviti tagasisidet ja ettepanekuid – eelkõige kõigi kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ väljastatud sisenemiskeeldude kohta SISi hoiatusteadete sisestamise võimaliku kohustuse tagajärgede kohta – ka komisjoni tagasisaatmisdirektiivi kontaktrühma kohtumistel 16. novembril 2015 ning 18. märtsil ja 20. juunil 2016.

Tagasisidest tulenevalt nähakse käesoleva ettepanekuga ette meetmed süsteemi tehnilise ja operatiivse tõhususe ja tulemuslikkuse parandamiseks.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Lisaks konsulteerimisele sidusrühmadega kogus komisjon väliseid eksperdiarvamusi nelja uuringu kaudu, mille järeldusi on käesoleva ettepaneku väljatöötamisel arvesse võetud:

- SISI tehniline hindamine (Kurt Salmon)¹⁹

Selle hindamise käigus tehti kindlaks SISI toimimise peamised probleemid ja tulevased vajadused, mida tuleks käsitleda, eelkõige toodi esile mure seoses talitluspidavuse maksimeerimisega ja selle tagamisega, et üldine ülesehitus suudaks kasvava võimsuse nõuetega kohaneda.

- SIS II ülesehituse võimalike paranduste mõju hindamine IKT osas (Kurt Salmon)²⁰

Selles uuringus hinnati riiklikul tasandil SISI kasutamise praeguseid kulusid ning kaht võimalikku tehnilist stsenaariumi süsteemi parandamiseks. Mõlemad stsenaariumid hõlmavad tehnilisi ettepanekuid, mis keskenduvad keskse süsteemi ja üldise ülesehituse parandamisele.

- SIS II ülesehituse võimalike paranduste mõju hindamine IKT osas – lõpparuanne, 10. november 2016 (Wavestone)²¹

Selles uuringus hinnati kolme stsenaariumi (täielikult tsentraliseeritud süsteem, N.SISI standarditud rakendamine, mille eu-LISA töötab välja ja pakub liikmesriikidele, ning N.SISI erinev rakendamine ühiste tehniliste standarditega) analüüsimise abil riikliku koopia kasutuselevõtu mõju liikmesriikide kuludele.

- Uuring, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi raames sellise kogu ELi hõlmava süsteemi loomise teostatavust ja mõju, mis on nähtud ette lahkumisetekirjutuste kohta andmete vahetamiseks ja nende täitmise jälgimiseks (PwC)²²

Selles uuringus hinnatakse SISI kavandatavate muudatuste teostatavust ning tehnilist ja operatiivmõju eesmärgiga tõhustada selle kasutamist ebaseaduslike rändajate tagasisaatmisel ja nende naasmise takistamiseks.

• **Mõjuhindang**

Komisjon ei korraldanud mõju hindamist.

Kolme eespool osutatud sõltumatut hindamist arvestati seoses süsteemi muudatuste mõjuga tehnilisest vaatenurgast. Lisaks on komisjon alates 2013. aastast – st alates SIS II kasutuselevõtmisest 9. aprillil 2013 ja otsuse 2007/533/JSK kohaldamise algusest – viinud lõpule kaks SIRENE käsiraamatu läbivaatamist. Nende hulgas on vahepealne läbivaatamine, mille tulemusel võeti 29. jaanuaril 2015 kasutusele uus SIRENE käsiraamat²³. Komisjon võttis vastu ka parimate tavade ja soovitude kataloogi²⁴. Lisaks teevad eu-LISA ja liikmesriigid süsteemi korrapäraseid, järkjärgulisi tehnilisi parandusi. Ollakse seisukohal, et sellised võimalused on nüüd ammendunud, mis tähendab, et vaja on õigusliku aluse

¹⁹ Euroopa Komisjoni LÕPPARUANNE – „SIS II technical assessment“.

²⁰ Euroopa Komisjoni LÕPPARUANNE – „ICT Impact Assessment of Possible Improvements to the SIS II Architecture 2016“.

²¹ Euroopa Komisjoni LÕPPARUANNE – „ICT Impact Assessment of the technical improvements to the SIS II architecture – Final Report“, 10. november 2016 (Wavestone).

²² „Study on the feasibility and implications of setting up within the framework of the SIS and EU-wide system for exchanging data on and monitoring compliance with return decisions“, 4. aprill 2015, PwC.

²³ Komisjoni 29. jaanuari 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/219, millega asendatakse rakendusotsuse 2013/115/EL (milles käsitletakse teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) SIRENE käsiraamatut ja muid rakendusmeetmeid) lisa (ELT L 44, 18.2.2015, lk 75).

²⁴ Komisjoni soovitus teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) nõuetekohast kohaldamist ning SIS II rakendavate ja kasutavate liikmesriikide pädevate asutuste kaudu täiendava teabe vahetamist käsitlevate soovitude ja heade tavade kataloogi koostamise kohta (C(2015) 9169/1).

ulatuslikumat muutmist. Selgust sellistes valdkondades nagu lõppkasutajate süsteemide kasutamine ja hoiatusteade kustutamise üksikasjalikud eeskirjad ei ole võimalik saavutada ainult parema rakendamise ja jõustamisega.

Lisaks on komisjon korraldanud SISi põhjaliku hindamise, nagu on nõutud määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 lõike 5, artikli 43 lõike 3 ja artikli 50 lõike 5 ning otsuse 2007/533/JSK artikli 59 lõike 3 ja artikli 66 lõike 5 kohaselt, ning avaldanud asjakohase komisjoni talituste töödokumendi. Põhjaliku hindamise tulemused (hindamisaruanne ja seonduv komisjoni talituste töödokument võeti vastu 21. detsembril 2016) on käesoleva ettepanekus sisalduvate meetmete aluseks.

Määruses (EL) nr 1053/2013²⁵ sätestatud Schengeni hindamismehhanism võimaldab SISi toimimist liikmesriikides perioodiliselt õiguslikust ja operatiivsest seisukohast hinnata. Hindamisi teevad komisjon ja liikmesriigid ühiselt. Selle mehhanismi kaudu esitab nõukogu üksikutele liikmesriikidele soovitusi, lähtudes mitmeaastaste ja iga-aastaste kavade raames korraldatud hindamistest. Kuna soovitused on individuaalsed, ei saa need asendada õiguslikult siduvaid eeskirju, mis on samal ajal kohaldatavad kõigi SISi kasutavate liikmesriikide suhtes.

SISVISi komitee arutab korrapäraselt praktilisi operatiivseid ja tehnilisi küsimusi. Kuigi need kohtumised aitavad komisjonil ja liikmesriikidel koostööd teha, ei saa nende arutelude tulemused (õigusaktide muudatuste puudumine) lahendada probleeme, mis tekivad näiteks lahknevatest riiklikest tavadest.

Käesolevas määruses kavandatud muudatustel ei ole märkimisväärset majanduslikku ega keskkonnamõju. Neil on eeldatavasti aga märkimisväärne positiivne sotsiaalne mõju, kuna nendega nähakse ette suurem julgeolek, võimaldades paremini tuvastada valet identiteeti kasutavaid isikuid, raske kuriteo sooritanud kurjategijaid, kelle identiteet ei ole teada, ja ebaseaduslikke rändajaid, kes sisepiirikontrollideta ala ära kasutavad. Nende muudatuste mõju põhiõigustele ja andmekaitsele on kaalutud ja üksikasjalikumalt käsitletud järgmises jaos („Põhiõigused“).

Ettepanek on koostatud, kasutades märkimisväärset hulka tõendeid, mis on kogutud teise põlvkonna SISi üldisel hindamisel, mille käigus uuriti süsteemi toimimist ja võimalikke parandusi. Lisaks korraldati uuring, mille käigus hinnati mõju kuludele, tagamaks, et valitud riiklik ülesehitus on kõige sobivam ja proportsionaalsem.

- **Põhiõigused ja andmekaitse**

Käesolevas ettepanekus arendatakse edasi ja parandatakse olemasolevat süsteemi, mitte ei looda uut süsteemi, mistõttu toetub see juba kehtestatud olulistele ja tulemuslikele kaitsemeetmetele. Kuna süsteem töötleb jätkuvalt isikuandmeid ja hakkab töötleva uusi tundlike biomeetriliste andmete kategooriaid, on võimalik mõju isikute põhiõigustele. Seda on põhjalikult arvesse võetud ja kehtestatud on uued kaitsemeetmed, et andmete kogumine ja edasine töötlemine piirduks rangelt vajalikuga ja operatiivselt nõutavaga ning et juurdepääs nendele andmetele oleks ainult isikutel, kellel on operatiivvajadus neid töödelda. Käesolevas ettepanekus on sätestatud selged säilitamisajad ja tunnustatud sõnaselgelt isikute õigust pääseda juurde nendega seotud andmetele ja neid parandada ning taotleda kustutamist

²⁵

Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis* kohaldamise kontrollimiseks ja tunnustatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

kooskõlas nende põhiõigustega (vt andmekaitset ja andmeturvet käsitlev jagu) ning see on ka sätestatud.

Lisaks tugevdatakse ettepanekuga põhiõiguste kaitsmise meetmeid, pidades silmas, et sellega sätestatakse õigusaktis hoiatusteate kustutamise nõue ja nähakse ette proportsionaalsuse hindamine hoiatusteate säilitamise aja pikendamise korral. Ettepanekus määratakse biomeetriliste tunnuste kasutamise jaoks kindlaks laiaulatuslikud ja usaldusväärsed kaitsemeetmed, et hoida ära süütute inimeste häirimist.

Ettepanekus nõutakse ka süsteemi turvalisust algusest lõpuni, tagades selles säilitatavate andmete suurema kaitse. Pidades silmas, et käesoleva ettepanekuga on nähtud ette selge intsidentide haldamise menetlus ja SISi parem talitluspidevus, on see Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga²⁶ täielikult kooskõlas ja seda mitte ainult isikuandmete kaitse õiguse poolest. SISi edasiarendamine ja jätkuv tulemuslikkus aitab ühiskonnas tagada inimeste julgeolekut.

Ettepanekus kavandatakse märkimisväärsed muudatusi seoses biomeetriliste tunnustega. Kui õiguslikud nõuded on täidetud, tuleks lisaks sõrmejälgedele võtta ja säilitada ka peopesajälgi. Sõrmejälgede logid on lisatud tähtnumbrilistele SISi hoiatusteadetele, nagu on nähtud ette artiklis 24. Tulevikus peaks olema võimalik sõrme- ja peopesajälgede andmetest otsida kuriteopaigast leitud sõrmejälgi, tingimusel et tegemist on raske kuriteo või terrorikuriteoga ja et need kuuluvad suure tõenäosusega kuriteo toimepanijale. Kui isiku dokumentide kohase identiteedi suhtes valitseb ebakindlus, peaksid pädevad asutused otsima tema sõrmejälgi SISi andmebaasis säilitatavate sõrmejälgede hulgast.

Ettepaneku kohaselt tuleb koguda ja säilitada lisaandmeid (näiteks isikut tõendavate dokumentide üksikasjad), mis lihtsustavad kohapealsetel ametnikel isikusamasuse kindlakstegemist.

Ettepanekuga tagatakse andmesubjekti õigus tõhusatele õiguskaitsevahenditele, mis on otsuste vaidlustamiseks kättesaadavad ja hõlmavad kooskõlas põhiõiguste harta artikliga 47 igal juhul tõhusat õiguskaitsevahendit kohtus.

4. MÕJU EELARVELE

SIS on üks ühtne infosüsteem. Kahes ettepanekus (käesolev ettepanek ja ettepanek, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös) ette nähtud kulusid ei tuleks järelilikult käsitada mitte kahe, vaid ühe summamana. Mõlema ettepaneku rakendamiseks vajalike muudatuste mõju eelarvele on kajastatud ühes finantsselgituses.

Kuna kolmas ettepanek (ebaseaduslikult riigis viibivate kolmanda riigi kodanike tagasisaatmise kohta) on täiendav, käsitletakse selle mõju eelarvele eraldi ja eraldiseisvas finantsselgituses, milles käsitletakse ainult kõnealuse spetsiifilise hoiatusteadete kategooria loomist.

Võrgu, eu-LISA keske SISi ja liikmesriikide arenduste puhul vajaliku töö mitmesuguste aspektide hindamise põhjal vajavad kahe määruse ettepanekud ajavahemikul 2018–2020 kokku 64,3 miljonit eurot.

²⁶ Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2012/C 326/02).

Sellega kaetakse TESTA-NG ribalaiuse suurendamine, mis tuleneb sellest, et kahe ettepaneku kohaselt hakatakse võrgu kaudu edastama sõrmejäljefaile ja näokujutisi, milleks on vaja suuremat läbilaskevõimet ja võimsust (9,9 miljonit eurot). Samuti hõlmab see eu-LISA personali- ja tegevuskulusid (17,6 miljonit eurot). eu-LISA teatas komisjonile, et 2018. aasta jaanuaris kavatakse tööle võtta kolm uut lepingulist töötajat, et alustada arendusetapiga õigel ajal, tagamaks SISI ajakohastatud funktsioonide kasutuselevõtu 2020. aastal. Käesoleva ettepanekuga kaasnevad keskse SISI tehnilised muudatused, et laiendada mõningaid olemasolevaid hoiatusteadete kategooriaid ja pakkuda uusi funktsioone. Need muudatused kajastuvad ka käesolevale ettepanekule lisatud finantsselgituses.

Komisjon korraldab ka kuludele avalduva mõju hindamise uuringu, mille käigus hinnati riiklike arenduste kulusid, mis on käesoleva ettepaneku kohaselt vajalikud²⁷. Hinnangulised kulud on 36,8 miljonit eurot, mis tuleks eraldada liikmesriikidele ühekordse kindlasummalise maksena. Iga liikmesriik saab seega 1,2 miljonit eurot, et ajakohastada oma riiklikku süsteemi vastavalt käesolevas ettepanekus sätestatud nõuetele ning luua muu hulgas osaline riiklik koopia, kui seda ei ole veel tehtud, või varusüsteem.

Kavas on Sisejulgeolekufondi e-piirideks ette nähtud vahendite ülejäänud osa ümberplaneerimine, et teha ajakohastusi ja rakendada kahe ettepanekuga ette nähtud funktsioone. Sisejulgeolekufondi välispiiride määрусega²⁸ on nähtud ette rahastamisvahend, mis hõlmab e-piiride paketi rakendamise eelarvet. Selle määрусuse artiklis 5 on sätestatud, et 791 miljonit eurot rakendatakse programmi kaudu, mille eesmärk on välispiiri ületavate rändevõogude juhtimist toetavate IT-süsteemide käivitamine artiklis 15 sätestatud tingimustel. Eespool osutatud 791 miljonit eurost on 480 miljonit eurot nähtud ette riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi arendamiseks ja 210 miljonit eurot ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) arendamiseks. Ülejäänud osa kasutatakse osaliselt kahes ettepanekus ette nähtud SISI muudatuste kulude katmiseks.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelvalve, hindamise ja aruandluse kord

Komisjon, liikmesriigid ja eu-LISA vaatavad SISI kasutamise korrapäraselt läbi ja jälgivad seda eesmärgiga tagada selle jätkuv tulemuslik ja tõhus toimimine. Komisjoni abistab tehniliste ja operatiivmeetmete rakendamisel SISVISi komitee, nagu ettepanekus kirjeldatud.

Lisaks hõlmavad käesoleva kavandatava määрусuse artikli 54 lõiked 7 ja 8 sätet ametliku korrapärase läbivaatamise ja hindamise protsessi kohta.

eu-LISA on kohustatud esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta järel aruande, mis käsitleb keskse SISI tehnilist toimimist (sealhulgas turvalisust), seda toetavat sideinfrastruktuuri ning täiendava teabe kahe- ja mitmepoolset vahetamist liikmesriikide vahel.

Lisaks on komisjon kohustatud korraldama iga nelja aasta järel SISI ja liikmesriikidevahelise teabevahetuse üldise hindamise ning jagama tulemusi Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Selle käigus

²⁷ Wavestone „ICT Impact Assessment of the technical improvements to the SIS II architecture – Final Report“, 10. november 2016, Scenario 3 Distinct N. SIS II Implementation.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määрус (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (ELT L 150, 20.5.2014, lk 143).

- käsitletakse saavutatud tulemusi võrreldes eesmärkidega;
- hinnatakse, kas süsteemi aluspõhimõtted on jätkuvalt kehtivad;
- hinnatakse, kuidas määrust keskse SISi suhtes kohaldatakse;
- hinnatakse keskse süsteemi turvalisust;
- uuritakse mõjusid süsteemi edaspidisele toimimisele.

Samuti on eu-LISA ülesanne nüüd teha päevast, kuist ja aastast statistikat SISi kasutamise kohta, tagades süsteemi ja selle eesmärkidega võrreldes saavutatud tulemuste pideva jälgimise.

- **Ettepaneku uute sätete üksikasjalik selgitus**

Käesoleva ettepaneku ja SISi loomist, toimimist ning politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas esitatud koostöös kasutamist käsitleva määruse ettepaneku ühised säted

- Üldsätted (artiklid 1–3)
- SISi tehniline ülesehitus ja toimimisviisid (artiklid 4–14)
- eu-LISA kohustused (artiklid 15–18)
- Juurdepääsuõigus ja hoiatusteadete säilitamine (artiklid 29, 30, 31, 33 ja 34)
- Üldised andmetöötlus- ja andmekaitse-eeskirjad (artiklid 36–53)
- Järelevalve ja statistika (artikkel 54)

SISi kasutamine algusest lõpuni

SISil on kõikjal Euroopas pädevates asutustes üle 2 miljoni lõppkasutaja ning see on äärmiselt laialt kasutatav ja tulemuslik teabe jagamise vahend. Käesolevad ettepanekud hõlmavad eeskirju, mis käsitlevad SISi toimimist algusest lõpuni, sealhulgas eu-LISA hallatava keskse SISi, riiklike süsteemide ja lõppkasutajate rakenduste kasutamist. Lisaks kesksele süsteemile ja riiklikele süsteemidele käsitletakse ka lõppkasutajate tehnilisi ja operatiivvajadusi.

Artikli 9 lõikes 2 on täpsustatud, et lõppkasutajad peavad saama oma ülesannete täitmiseks vajalikke andmeid (eelkõige kõik andmed, mida on vaja andmesubjektide tuvastamiseks ja nõutava meetme võtmiseks). Sellega on nähtud ette ka ühine kava SISi rakendamiseks liikmesriikides, mis tagab kõigi riiklike süsteemide ühtlustamise. Artiklis 6 on sätestatud, et iga liikmesriik peab tagama, et SISi andmed on lõppkasutajatele pidevalt kättesaadavad, et maksimeerida operatiivset kasu rikete võimaluse vähendamise teel.

Artikli 10 lõikega 3 tagatakse, et andmetöötluse turvalisus hõlmab ka lõppkasutajate andmetöötlustoiminguid. Artikli 14 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et SISile juurdepääsu omavaid töötajaid koolitatakse korrapäraselt ja jooksvalt andmeturbe ja andmekaitse-eeskirjade valdkonnas.

Kõnealuste meetmete kaasamise tulemusel käsitletakse käesolevas ettepanekus põhjalikumalt SISi täielikku algusest lõpuni toimimist ja see sisaldab eeskirju ja kohustusi, mis puudutavad miljoneid lõppkasutajaid kõikjal Euroopas. Selleks et kasutada SISi võimalikult tulemuslikult, peaksid liikmesriigid tagama, et iga kord, kui lõppkasutajatel on riiklikus politsei- või immigratsioonandmebaasis päringu tegemise õigus, teevad nad paralleelselt päringu ka SISis. Nii saab SIS saavutada oma eesmärgi toimida sisepiirikontrollideta alal peamise

tasakaalustava meetmena ja liikmesriigid saavad paremini käsitleda kuritegevuse piiriülest mõõdet ja kurjategijate liikuvust. Kõnealune paralleelne päring peab olema kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680²⁹ artikliga 4.

Talitluspidevus

Ettepanekutega tugevdatakse sätteid talitluspidevuse kohta nii riiklikul kui ka eu-LISA tasandil (artiklid 4, 6, 7 ja 15). Need tagavad, et SIS on jätkuvalt toimiv ja kohapealsetele töötajatele kättesaadav isegi süsteemi mõjutavate probleemide korral.

Andmekvaliteet

Ettepanekus jäetakse alles põhimõte, et liikmesriik, kes on andmete omanik, vastutab ka SISi sisestatud andmete täpsuse eest (artikkel 39). Siiski on vaja näha ette eu-LISA hallatav keskne mehhanism, mis võimaldab liikmesriikidel korrapäraselt läbi vaadata hoiatusteateid, mille kohustuslikud andmeväljad võivad tekitada muret kvaliteedi pärast. Seepärast antakse ettepaneku artikliga 15 eu-LISA-le õigus koostada korrapärase ajavahemike järel liikmesriikide jaoks andmekvaliteedi aruandeid. Seda tegevust võib lihtsustada andmehoidla statistiliste ja andmekvaliteedi aruannete koostamiseks (artikkel 54). Kõnealused parandused kajastavad kõrgetasemelise infosüsteemide ja koostalitlusvõime eksperdirühma esialgseid järeldusi.

Fotod, näokujutised, sõrme- ja peopesajäljed ning DNA-profiil

Võimalus teha isiku tuvastamiseks päringuid sõrmejälgede alusel on sätestatud juba määruse (EÜ) nr 1987/2006 artiklis 22 ja nõukogu otsuse 2007/533/JSK artiklis 22. Ettepanekutega tehakse see päring kohustuslikuks olukorras, kus isikusamasust ei ole võimalik muul viisil kindlaks teha. Praegu võib näokujutisi kasutada ainult isikusamasuse kinnitamiseks tähtnumbrilise päringu järel, mitte kasutada neid päringu alusena. Lisaks võimaldavad artiklite 22 ja 28 muudatused kasutada süsteemis päringute tegemiseks ja isikute tuvastamiseks näokujutisi, fotosid ja peopesajälgi, kui see saab tehniliselt võimalikuks. Daktülograafia on sõrmejälgede teaduslik uurimine kui tuvastusmeetod. Selle ala spetsialistid on seisukohal, et peopesajäljed on unikaalsed ja sisaldavad punkte, mis võimaldavad teha sama täpsed ja lõplikke võrdlusi kui sõrmejälgi kasutades. Peopesajälgi võib kasutada isikusamasuse kindlakstegemiseks samamoodi nagu sõrmejälgi. Politsei on juba mitu aastakümnet võtnud isikute peopesajälgi koos kümne vajutatud ja kümne pööratud jäljega. Peopesajälgi kasutatakse ühel peamiselt eesmärgil: tuvastamiseks, kui isik on oma sõrmeotsi tahtlikult või tahtmatult kahjustanud. See võis toimuda eesmärgiga vältida tuvastamist või sõrmejälgede andmist või õnnetuse või raske manuaalse töö tulemusel. SISi sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteemi tehnilisi eeskirju käsitleva arutelu käigus andsid liikmesriigid teada märkimisväärtest edusammudest selliste ebaseaduslike rändajate tuvastamisel, kes olid oma sõrmeotsi tuvastamise vältimiseks tahtlikult kahjustanud. Peopesajälgede võtmine liikmesriigi ametiasutuste poolt võimaldas nad tuvastada.

Näokujutiste kasutamine tuvastamisel tagab suurema kooskõla SISi ja kavandatud ELi riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, elektrooniliste väravate ja iseteeninduspunktide vahel. Seda funktsiooni hakatakse kasutama ainult tavapäraustes piiripunktides.

²⁹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

Asutuste juurdepääs SISile – institutsionaalsed kasutajad

Käesolevas alajaos kirjeldatakse ELi ametite (institutsionaalsed kasutajad) SISile juurdepääsu õiguste uusi elemente. Pädevate riiklike asutuste juurdepääsuõigusi ei ole muudetud.

Europolil (artikkel 30), Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil – samuti selle rühmadel, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmadel ja rändehalduse tugirühma liikmetel – ning ameti ETIASe keskuksusel (artiklid 31 ja 32) on SISile ja neile vajalike SISi andmetele juurdepääs. Kehtestatakse asjakohased kaitsemeetmed, et tagada süsteemis olevate andmete nõuetekohane kaitse (sealhulgas artikli 33 sätted, mille kohaselt võivad kõnealused asutused pääseda juurde ainult andmetele, mida nad vajavad oma ülesannete täitmiseks).

Need muudatused laiendavad Europoli SISile juurdepääsu hoiatusteadetele riiki sisenemiseks loa andmata jätmise kohta, tagades, et ta saab oma ülesandeid täites süsteemi võimalikult hästi kasutada, ning nendega lisatakse uued sätted, millega tagatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja selle rühmade juurdepääs süsteemile, kui nad viivad oma volituste alusel ellu mitmesuguseid operatsioone, millega abistatakse liikmesriike. Komisjoni ettepanekus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS),³⁰ on ette nähtud, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ETIASe keskuksus hakkab kontrollima ETIASe kaudu SISist, kas reisiluba taotleva kolmanda riigi kodaniku kohta on SISis hoiatusteade. Ka ETIASe keskuksusel on seepärast SISile juurdepääs³¹.

Artikli 29 lõikes 3 sätestatakse, et ka riiklikud viisamid väljastavad asutused võivad oma ülesannete täitmisel pääseda juurde kooskõlas määrusega 2008/... (milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalasises koostöös) sisestatud hoiatusteadetele dokumentide kohta.

Sellega võimaldatakse neile asutustele juurdepääs SISile ja SISi andmetele, mida neil on vaja oma ülesannete täitmiseks, ning kehtestatakse samal ajal asjakohased kaitsemeetmed, et tagada süsteemis olevate andmete nõuetekohane kaitse (sealhulgas artikli 35 sätted, mille kohaselt võivad kõnealused asutused pääseda juurde ainult andmetele, mida nad vajavad oma ülesannete täitmiseks).

Riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmine

Praegu võib liikmesriik SIS II määruse artikli 24 lõike 3 kohaselt sisestada SISi hoiatusteate isikute kohta, kes on saanud sisenemiskeelu, mis põhineb rännet käsitlevate siseriiklike õigusaktide eiramisel. Läbi vaadatud artikli 24 lõike 3 kohaselt tuleb sisestada SISi hoiatusteade alati, kui ebaseaduslikult riigis viibiv kolmanda riigi kodanik on saanud sisenemiskeelu kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ järgivate sätetega. Sellega nähakse ette ka kõnealuste hoiatusteadete sisestamise aeg ja tingimus, et need tuleb sisestada pärast seda, kui kolmanda riigi kodanik on kooskõlas lahkumiskohustusega liikmesriikide territooriumilt lahkunud. See säte lisati eesmärgiga vältida seda, et sisenemiskeeld on SISis nähtav ajal, kui asjaomane kolmanda riigi kodanik viibib veel ELi territooriumil. Kuna sisenemiskeeluga keelatakse naasmine liikmesriikide territooriumile, saab see jõustuda alles pärast seda, kui asjaomane kolmanda riigi kodanik on tagasi saadetud. Liikmesriigid peaksid samal ajal võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada, et tagasisaatmise hetke ja SISis riiki sisenemiseks ja seal

³⁰ COM (2016)731 (final).

³¹ ETIASe keskuksusel on juurdepääs käesoleva määruse artiklite 24 ja 27 kohasele teabele.

viibimiseks loa andmata jätmist käsitleva hoiatusteate aktiveerimise vahele ei jääks mingit ajavahemikku.

Käesolev ettepanek on tihedalt seotud komisjoni ettepanekuga,³² milles käsitletakse SISi kasutamist ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks ja milles sätestatakse tingimused ja menetlused lahkumisettekirjutusi käsitlevate hoiatusteade SISi sisestamiseks. Nimetatud ettepanekuga nähakse ette mehhanism selle jälgimiseks, kas kolmandate riikide kodanikud, kellele on tehtud lahkumisettekirjutus, lahkuvad tegelikult ELi territooriumilt, ning hoiatusmehhanism lahkumisettekirjutuse eiramise puhuks. Artiklis 26 sätestatakse konsultatsiooniprotsess, mida liikmesriigid peavad järgima, kui nad leiavad selliseid hoiatusteateid riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise kohta (või soovivad selliseid hoiatusteateid sisestada), mis on vastuolus muude liikmesriikide otsustega, näiteks kehtiva elamisloa kohta. Niisugused eeskirjad peaksid hoidma ära vastukäivate korralduste tekkimise kõnealuste olukordade tõttu või leidma nendele lahenduse ning andma samal ajal selged suunised lõppkasutajatele meetmete kohta, mida sellistes olukordades tuleb võtta, ja liikmesriikide asutustele selle kohta, kas hoiatusteade tuleks kustutada.

Artikliga 27 (endine määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikkel 26) tahetakse rakendada ELi karistusrežiimi, mis mõjutab kolmandate riikide kodanikke, kelle suhtes on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 29 kehtestatud ELi territooriumile lubamise piirang. Selliste hoiatusteade sisestamise võimaldamiseks oli vaja nõuda minimaalseid isiku tuvastamiseks vajalikke andmeid, nimelt perekonnanime ja sünniaega. Asjaolu, et määrusega (EÜ) nr 1987/2006 loobuti sünniaja sisestamise nõudest, tekitas olulisi probleeme, sest ilma sünnikuupäevata ei saa kooskõlas süsteemi tehniliste eeskirjade ja päringuparameetritega SISi ühtki hoiatusteadet sisestada. Kuna artikkel 27 on ELi tõhusa karistusrežiimi jaoks hädavajalik, ei kehti selle suhtes proportsionaalsuse nõue.

Selleks et tagada suurem kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ, on hoiatusteate eesmärgile osutamisel kasutatavat terminoloogiat (riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmine) ühtlustatud nimetatud direktiivis kasutatud sõnastusega.

Sarnaste tunnustega isikute eristamine

Selleks et tagada, et andmeid töödeldakse ja säilitatakse nõuetekohaselt, ning vähendada dubleerimise ja valesi tuvastamise ohtu, sätestatakse artiklis 41 protsess, mida tuleb järgida juhul, kui uue hoiatusteate sisestamisel selgub, et SISis on juba samu tunnuseid sisaldav hoiatusteade.

Andmekaitse ja andmeturve

Käesolevas ettepanekus selgitatakse vastutust selliste intsidentide ärahoidmise, neist teatamise ja neile reageerimise eest, mis võivad mõjutada SISi infrastruktuuri, SISi andmete või täiendavate andmete turvalisust ja terviklust (artiklid 10, 16 ja 40).

Artikkel 12 sisaldab sätteid hoiatusteade ajaloo logide pidamise ja neis päringute tegemise kohta.

Artikli 15 lõikes 3 võetakse üle määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 15 lõige 3, millega on nähtud ette, et komisjon vastutab jätkuvalt sideinfrastruktuuri lepingujärgse haldamise, sealhulgas eelarve täitmise, soetamise ja uuendamise seotud ülesannete eest. 2017. aasta

³² COM (2016)...

juunis esitatavate SISI käsitlevate ettepanekute teise paketiga antakse need ülesanded üle eu-LISA-le.

Artikliga 21 kohustatakse liikmesriike võtma arvesse proportsionaalsust nii enne hoiatusteade sisestamist kui ka hoiatusteate kehtivusaja pikendamise otsuse tegemist. Uudne on see, et artikli 24 lõike 2 punkti c kohaselt peavad liikmesriigid igal juhul sisestama hoiatusteate selliste isikute kohta, kelle tegevus kuulub nõukogu terrorismivastast võitlust käsitleva raamotsuse 2002/475/JSK artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaldamisalasse.

Andmete kategooriad ja andmetöötlus

Selleks et anda nõutud meetme rakendamise lihtsustamiseks ja kiirendamiseks lõppkasutajatele üha täpsemat teavet ja võimaldada selle isiku paremat tuvastamist, keda hoiatusteade puudutab, laiendatakse käesoleva otsusega selliseid isikuid käsitleva teabe liike (artikkel 20), kelle kohta on sisestatud hoiatusteade, hõlmamaks järgmist:

- kas isik on seotud nõukogu raamotsuse 2002/475/JSK artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaldamisalasse kuuluva tegevusega;
- kas hoiatusteade puudutab ELi kodanikku või muud isikut, kellel on ELi kodanike vaba liikumise õigusega samaväärne õigus;
- kas riiki sisenemiseks loa andmata jätmise otsus põhineb artikli 24 või 27 sätetel;
- õigusrikkumise liik (artikli 24 lõike 2 alusel sisestatud hoiatusteated);
- isiku isikut tõendava dokumendi või reisidokumendi andmed;
- isiku isikut tõendava dokumendi või reisidokumendi värvikoopia;
- fotod ja näokujutised;
- sõrme- ja peopesajäljed.

Nõuetekohaste andmete olemasolu on äärmiselt oluline, et tagada sellise isiku täpne tuvastamine, keda kontrollitakse piiriületusel, keda kontrollitakse riigi territooriumil või kes taotleb elamisluba. Valesti tuvastamisega võivad kaasneda põhiõiguste probleemid; see võib tekitada ka olukorra, kus asjakohast järeelmeedet ei saa võtta, sest puudub teave hoiatusteade olemasolu või sisu kohta.

Alusotsusel võib olla neli põhjust: artikli 24 lõike 2 punktis a osutatud varasem süüdimõistmine, artikli 24 lõike 2 punktis b osutatud tõsine julgeolekuoht, artikli 24 lõikes 3 osutatud sisenemiskeeld ja artiklis 27 osutatud piirav meede. Selleks et tagada päringutabamuse korral nõuetekohaste meetmete võtmine, on vaja märkida ka see, kas hoiatusteade puudutab ELi kodanikku või muud isikut, kellel on ELi kodanike vaba liikumise õigusega samaväärne õigus. Nõuetekohaste andmete olemasolu on äärmiselt oluline, et tagada sellise isiku täpne tuvastamine, keda kontrollitakse piiriületusel, keda kontrollitakse riigi territooriumil või kes taotleb elamisluba. Valesti tuvastamisega võivad kaasneda põhiõiguste probleemid; see võib tekitada ka olukorra, kus asjakohast järeelmeedet ei saa võtta, sest puudub teave hoiatusteade olemasolu või sisu kohta.

Sellega (artikkel 42) laiendatakse selliste isikuandmete nimekirja, mida võib SISI sisestada ja seal töödelda identiteedi väärkasutuse juhtumite käsitlemise eesmärgil, sest andmete suurem hulk lihtsustab ohvri ja identiteeti väärkasutava kurjategija tuvastamist. Selle sätte laiendamisega ei kaasne mingeid riske, sest kõiki kõnealuseid andmeid tohib sisestada ainult identiteedi väärkasutuse ohvri nõusoleku korral. Need hõlmavad nüüd ka järgmist:

- näokujutised;
- peopesajäljed;
- isikut tõendavate dokumentide andmed;
- ohvri aadress;
- ohvri isa ja ema nimi.

Artikliga 20 nähakse hoiatusteadetes ette üksikasjalikum teave. See sisaldab riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise põhjuste kategooriaid ning üksikasju andmesubjektide isikut tõendavate dokumentide kohta. Suurem teabehulk võimaldab asjaomaseid isikuid paremini tuvastada ja lõppkasutajatel teadlikumate otsuste tegemist. Kontrollle tegevate lõppkasutajate kaitsmiseks näitab SIS ka seda, kas isik, kelle kohta on hoiatusteadete sisestatud, kuulub mõnda nõukogu terrorismivastast võitlust käsitleva raamotsuse 2002/475/JSK³³ artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohasesse kategooriasse.

Ettepanekus sätestatakse selgelt, et liikmesriigid ei tohi kopeerida muu liikmesriigi sisestatud andmeid muudesse siseriiklikesse andmefailidesse (artikkel 37).

Säilitamine

Artiklis 34 sätestatakse hoiatusteadete läbivaatamise tähtjad. Riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmist käsitlevate hoiatusteadete maksimaalne säilitamisaeg on viidud kooskõlla direktiivi 2008/115/EÜ artikli 11 kohaselt antud sisenemiskeeldude maksimaalse võimaliku kestusega. Maksimaalne säilitamisaeg hakkab seega olema viis aastat. Liikmesriigid võivad siiski kehtestada lühema tähtaja.

Kustutamine

Artiklis 35 sätestatakse asjaolud, mille korral tuleb hoiatusteadet kustutada, millega kaasneb riiklike tavade suurem ühtlustamine selles valdkonnas. Artikkel 35 sisaldab erisätteid SIRENE büroo töötajate jaoks, mille kohaselt tuleb hoiatusteadet, mida ei ole enam vaja, kui pädevatelt asutustelt ei ole saadud vastust, proaktiivselt kustutada.

Andmesubjektide õigus pääseda andmetele juurde, ebatäpseid andmeid parandada ja ebaseaduslikult säilitatud andmeid kustutada

Üksikasjalikke eeskirju andmesubjektide õiguste kohta ei ole muudetud, kuna kehtivad eeskirjad juba tagavad kõrge kaitsetaseme ja on kooskõlas määrusega (EL) 2016/679³⁴ ja direktiiviga 2016/680³⁵. Lisaks sätestatakse artiklis 48 asjaolud, mille korral võivad liikmesriigid otsustada teavet andmesubjektidele mitte esitada. See võib toimuda ühel osutatud artiklis loetletud põhjusel ning kooskõlas siseriikliku õigusega peab tegemist olema proportsionaalse ja vajaliku meetmega.

³³ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

Statistika

Selleks et omada ülevaadet sellest, kuidas õiguskaitsevahendid toimivad, sisaldab artikkel 49 sätet, milles käsitletakse tavalise statistikasüsteemi aastaaruandeid järgmiste näitajate kohta:

- andmesubjekti juurdepääsutaotlused;
- ebatäpsete andmete parandamise ja ebaseaduslikult säilitatavate andmete kustutamise taotlused;
- kohtule esitatud hagid;
- kohtuasjad, kus kohus tegi otsuse taotleja heaks, ning
- tähelepanekud, mis puudutavad selliste lõplike otsuste vastastikuse tunnustamise juhte, mille muude liikmesriikide kohtud või asutused on teinud hoiatusteate sisestanud riigi hoiatusteadete kohta.

Järelevalve ja statistika

Artiklis 54 sätestatakse kord, mis tuleb kehtestada, et tagada SISi nõuetekohane jälgimine ja toimimine võrreldes eesmärkidega. Selleks antakse eu-LISA-le ülesanne teha SISi kasutamise kohta päevast, kuist ja aastast statistikat.

Artikli 54 lõike 5 kohaselt on eu-LISA kohustatud esitama liikmesriikidele, komisjonile, Europolile ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile enda koostatud statistilisi aruandeid ja komisjonil on võimalik nõuda täiendavaid statistilisi ja andmekvaliteedi aruandeid SISi ja SIRENE teabevahetuse kohta.

Artikli 54 lõikega 6 on nähtud ette, et eu-LISA SISi toimimise jälgimise töö osa on keskse andmehoidla loomine ja hostimine. See võimaldab liikmesriikide, komisjoni, Europoli ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vastava loaga töötajatel pääseda nõutava statistika tegemiseks juurde artikli 54 lõikes 3 loetletud andmetele.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist riigipiiri ületamise kontrolli valdkonnas ning millega muudetakse määrust (EL) nr 515/2014 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Schengeni infosüsteem (SIS) on oluline vahend Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis* sätete kohaldamisel. SIS on üks peamisi tasakaalustavaid meetmeid, mis aitab hoida kõrget turvalisuse taset Euroopa Liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, toetades piirivalve, politsei, tolliasutuste ja muude õiguskaitseasutuste, kriminaalasjadega tegelevate kohtuasutuste ja immigratsiooniasutuste operatiivkoostööd.
- (2) SIS loodi 19. juuni 1990. aasta konventsiooni (millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta)³⁶ (Schengeni konventsioon) IV jaotise sätete alusel. Teise põlvkonna SISi (SIS II) väljatöötamine tehti komisjoni ülesandeks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 2424/2001³⁷ ja nõukogu otsusele 2001/886/JSK (SIS)³⁸ ning see loodi määrusega (EÜ) nr 1987/2006³⁹ ja nõukogu otsusega 2007/533/JSK⁴⁰. SIS II asendas Schengeni konventsiooni kohaselt loodud SISi.

³⁶ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19. Konventsiooni on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1160/2005 (ELT L 191, 22.7.2005, lk 18).

³⁷ EÜT L 328, 13.12.2001, lk 4.

³⁸ Nõukogu 6. detsembri 2001. aasta otsus 2001/886/JSK teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) väljatöötamise kohta (EÜT L 328, 13.12.2001, lk 1).

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 181, 28.12.2006, lk 4).

⁴⁰ Nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus 2007/533/JSK, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 205, 7.8.2007, lk 63).

- (3) Komisjon korraldas kolm aastat pärast SIS II kasutuselevõttu süsteemi hindamise vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 lõikele 5, artikli 43 lõikele 5 ja artikli 50 lõikele 5 ning otsuse 2007/533/JSK artiklile 59 ja artikli 65 lõikele 5. Hindamisaruanne ja seonduv komisjoni talituste töödokument võeti vastu 21. detsembril 2016⁴¹. Osutatud dokumentides esitatud soovitusi tuleks käesolevas määruses asjakohaselt arvesse võtta.
- (4) Käesolev määrus on SISi haldamiseks vajalik õiguslik alus küsimustes, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise 2. peatüki kohaldamisalasse. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/..., milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös,⁴² on SISi haldamiseks vajalik õiguslik alus küsimustes, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise 4. ja 5. peatüki kohaldamisalasse.
- (5) Asjaolu, et SISi haldamiseks vajalik õiguslik alus koosneb eraldi vahenditest, ei mõjuta põhimõtet, et SIS on üks ühtne infosüsteem, mis peaks sellisena ka toimima. Seetõttu peaksid nende vahendite teatavad sätted olema identsed.
- (6) On vaja täpsustada SISi eesmärgi, tehnilist ülesehitust ja rahastamist, sätestada eeskirjad selle algusest lõpuni toimimise ja kasutamise kohta ning määrata kindlaks vastutus, süsteemi sisestavate andmete kategooriad, andmete sisestamise eesmärgid, ja kriteeriumid, andmetele juurdepääsu omavad ametiasutused, biomeetriliste tunnuste kasutamine ja täiendavad andmetötluseeskirjad.
- (7) SIS koosneb keskest süsteemist (keskne SIS) ja SISi andmebaasi täieliku või osalise koopiaga riiklikest süsteemidest. Kuna SIS on kõige olulisem teabevahetusvahend Euroopas, on vaja tagada selle pidev toimimine nii kesksel kui ka riiklikul tasandil. Seepärast peaks iga liikmesriik looma SISi andmebaasi osalise või täieliku koopia ja selle varusüsteemi.
- (8) Olemas peab olema käsiraamat, milles on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad teatava täiendava teabe vahetamise kohta seoses hoiatusteadetes nõutava meetmega. Iga liikmesriigi asutused (SIRENE bürood) peaksid tagama sellise teabe vahetamise.
- (9) Selleks et täiendava teabe vahetamine hoiatusteadetes täpsustatud nõutava meetme kohta oleks jätkuvalt tõhus, on asjakohane tõhustada SIRENE büroode toimimist, täpsustades nõuded kättesaadavate vahendite, kasutajate koolitamise ja muudelt SIRENE büroodelt saadud päringutele vastamise aja kohta.
- (10) SISi kesksete komponentide operatiivjuhtimisega tegeleb Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet⁴³ (edaspidi „amet“). Selleks et amet saaks eraldada keskse SISi operatiivjuhtimise kõiki aspekte hõlmavad vajalikud rahalised vahendid ja töötajad, tuleks käesolevas määruses sätestada üksikasjalikult selle ülesanded, eelkõige seoses täiendava teabe vahetamise tehniliste aspektidega.

⁴¹ Aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) hindamise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 24 lõikele 5, artikli 43 lõikele 3 ja artikli 50 lõikele 5 ning otsuse 2007/533/JSK artikli 59 lõikele 3 ja artikli 66 lõikele 5 ning aruandele lisatud komisjoni talituste töödokument.

⁴² Määrus (EL) 2018/...

⁴³ Loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

- (11) Ilma et see piiraks liikmesriikide vastutust SISI sisestatud andmete täpsuse eest, peaks amet vastutama andmekvaliteedi parandamise eest, võttes kasutusele keske andmekvaliteedi jälgimise vahendi, ning liikmesriikidele korrapäraste ajavahemike järel aruannete esitamise eest.
- (12) Selleks et võimaldada SISI kasutamist rändesurve ja piirihalduse suundumuste analüüsimise eesmärgil paremini jälgida, peaks amet suutma kujundada tehnika tasemele vastava suutlikkuse liikmesriikidele, komisjonile, Europolile ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile statistiliste aruannete esitamiseks, seadmata ohtu andmeterviklust. Seepärast tuleks luua keskne statistiliste andmete hoidla. Statistika ei tohiks sisaldada isikuandmeid.
- (13) SIS peaks sisaldama uusi andmete kategooriaid, et võimaldada lõppkasutajatel teha hoiatusteade põhjal aega kaotamata teadlikke otsuseid. Seepärast peaksid riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmist käsitlevad hoiatusteated sisaldama teavet hoiatusteate aluseks oleva otsuse kohta. Tuvastamise lihtsustamiseks ja mitme identiteedi avastamiseks peaks hoiatusteade sisaldama viidet isikut tõendavale dokumendile või sellise dokumendi numbrit ja koopiat, kui need on kättesaadavad.
- (14) SISis ei tohiks säilitada päringu tegemiseks kasutatud andmeid, välja arvatud logide pidamine, et kontrollida päringu ja andmetöötuse õiguspärasust, rakendada siseseiret ning tagada N.SISI nõuetekohane toimimine, andmete terviklus ja turvalisus.
- (15) SIS peaks võimaldama biomeetriliste andmete töötlemist, et toetada asjaomaste isikute usaldusväärset tuvastamist. Sellega seoses peaks SIS võimaldama ka nende isikute andmete töötlemist, kelle identiteeti on väärkasutatud (et vältida nende väärtuvastamisest põhjustatud ebamugavusi); seejuures tuleb kohalda sobivaid kaitsemeetmeid, milleks on eelkõige asjaomase isiku nõusolek ja nende eesmärkide range piiritlemine, mille saavutamiseks kõnealuseid andmeid võib õiguspäraselt töödelda.
- (16) Liikmesriigid peaksid tegema vajalikud tehnilised korraldused, et iga kord, kui lõppkasutajatel on riiklikus politsei- või immigratsiooniandmebaasis päringu tegemise õigus, teevad nad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680⁴⁴ artikliga 4 paralleelselt päringu ka SISis. See peaks tagama, et SIS toimib sisepiirikontrollideta alal peamise tasakaalustava meetmena ja võtab rohkem arvesse kuritegevuse piiriülest mõõdet ja kurjategijate liikuvust.
- (17) Käesolevas määruses tuleks sätestada tingimused sõrme- ja peopesajälgede andmete ning näokujutiste kasutamiseks tuvastamise eesmärgil. SISis tuvastamiseks näokujutiste kasutamine peaks ühtlasi aitama tagada järjekindluse piirikontrollimenetlustes, kus on vajalik tuvastamine ja isikusamasuse kontrollimine sõrme- ja peopesajälgede ning näokujutiste kasutamise abil. Sõrme- ja peopesajälgede andmete alusel päringu tegemine peaks olema kohustuslik, kui isikusamasuse suhtes on kahtlusi. Näokujutisi tuleks tuvastamiseks kasutada ainult tavapärase piirikontrolli puhul iseteeninduspunktide ja elektrooniliste väravate kasutamise korral.

⁴⁴

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

- (18) Kuriteopaigast leitud sõrmejälgi peaks olema võimalik otsida SISis säilitatavate sõrme- ja peopesajälgede hulgast, kui on võimalik teha kindlaks, et need kuuluvad suure tõenäosusega raske kuriteo või terrorikuriteo toimepanijale. Raskete kuritegudena tuleks käsitada nõukogu raamotsuses 2002/584/JSK⁴⁵ loetletud õigusrikkumisi ja terrorikuritegudena nõukogu raamotsuses 2002/475/JSK⁴⁶ osutatud õigusrikkumisi siseriikliku õiguse tähenduses.
- (19) Liikmesriikidel peaks olema võimalik luua SISis hoiatusteadete vahel lingid. Kui liikmesriik lingib kaks või enam hoiatusteadet, ei tohiks see mõjutada võetavat meetet, hoiatusteadete säilitamise aega ega hoiatusteadetele juurdepääsu õigust.
- (20) Kui kõigi liikmesriikide pädevate asutuste poolt direktiivi 2008/115/EÜ⁴⁷ järgiva menetluse kohaselt väljastatud sisenemiskeeldude sisestamine SISi muudetakse kohustuslikuks ning sätestatakse ühised eeskirjad kõnealuste hoiatusteadete sisestamiseks pärast ebaseaduslikult riigis viibiva kolmanda riigi kodaniku tagasisaatmist, on võimalik saavutada suurem tulemuslikkus, ühtlus ja kooskõla. Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, tagamaks, et kolmanda riigi kodaniku Schengeni alalt lahkumise hetke ja SISis hoiatusteate aktiveerimise vahele ei jääks mingit ajavahemikku. See peaks tagama sisenemiskeeldude tulemusliku jõustamise välispiiripunktides, takistades tulemuslikult Schengeni alale naasmise.
- (21) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada kohustuslikud eeskirjad, mis käsitlevad riiklike asutustega konsulteerimist juhul, kui kolmanda riigi kodanikul on ühes liikmesriigis antud kehtiv elamisluba või muu luba või riigis viibimise õigus või ta võib selle saada ning muu liikmesriik kavatses sisestada või on juba sisestanud asjaomase kolmanda riigi kodanikuga seoses hoiatusteate riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta. Sellised olukorrad tekitavad piirivalveametnikele, politseile ja immigratsiooniautustele suurt ebakindlust. Seepärast on asjakohane näha ette kohustuslik ajakava lõpliku tulemuseni viivaks kiireks konsulteerimiseks, et tõkestada endast ohtu kujutavate isikute sisenemist Schengeni alale.
- (22) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks piirata direktiivi 2004/38/EÜ⁴⁸ kohaldamist.
- (23) Hoiatusteateid ei tohiks säilitada SISis kauem, kui on vaja nende sisestamise eesmärkide saavutamiseks. Selleks et vähendada mitmesugustel eesmärkidel isikute andmete töötlemisse kaasatud asutuste halduskoormust, on asjakohane viia riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmist käsitlevate hoiatusteadete maksimaalne säilitamisaeg kooskõlla direktiivi 2008/115/EÜ järgiva menetluse kohaselt väljastatud sisenemiskeeldude maksimaalse võimaliku kestusega. Isikuid käsitlevate hoiatusteadete säilitamise aeg peaks seepärast olema maksimaalselt viis aastat. Üldiselt tuleks isikuid käsitlevad hoiatusteated SISist automaatselt kustutada pärast viie aasta möödumist. Otsused isikuid käsitlevate hoiatusteadete säilitamise kohta peaksid tuginema põhjalikule üksikjuhtumipõhisele hindamisele. Liikmesriigid

⁴⁵ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.07.2002, lk 1).

⁴⁶ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

peaksid isikuid käsitlevad hoiatusteated kindlaks määratud ajavahemiku jooksul läbi vaatama ja tegema statistikat selliste isikuid käsitlevate hoiatusteade kohta, mille säilitamisaega on pikendatud.

- (24) SISi hoiatusteate aegumistähtaaja sisestamise ja pikendamise suhtes tuleks kohaldada vajalikku proportsionaalsuse põhimõtet, uurides, kas konkreetne juhtum on SISi hoiatusteate sisestamiseks piisavalt sobiv, asjakohane ja oluline. Pidades silmas, et nõukogu terrorismivastast võitlust käsitleva raamotsuse 2002/475/JSK⁴⁹ artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohased õigusrikkumised on väga ohtlikud ja neil võib olla üldine negatiivne mõju, tuleks nende puhul alati sisestada SISi hoiatusteade kolmandate riikide kodanike riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta.
- (25) SISi andmete terviklus on esmatähtis. Seepärast tuleks SISi andmete töötlemiseks nii kesksel kui ka riiklikul tasandil näha ette asjakohased kaitsemeetmed, et tagada andmete turvalisus algusest lõpuni. Andmetöötlusse kaasatud asutuste suhtes peaksid käesoleva määruse turvanõuded olema siduvad ja nad peaksid järgima ühtset intsidentidest teatamise menetlust.
- (26) Käesoleva määruse kohaldamisel SISis töödeldavaid andmeid ei tohiks edastada kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele ega teha neile kättesaadavaks.
- (27) Selleks et suurendada immigratsiooniametnike töö tõhusust selliste otsuste tegemisel, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanike õigust liikmesriikide territooriumile siseneda ja seal viibida, ning ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmist, on asjakohane anda neile käesoleva määruse alusel SISile juurdepääs.
- (28) Kui direktiivi (EL) 2016/680⁵⁰ ei kohaldata, tuleks käesoleva määruse alusel liikmesriikide asutustes isikuandmete töötlemise suhtes kohaldada määrust (EL) 2016/679⁵¹. Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel liidu institutsioonides ja asutustes isikuandmete töötlemise suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001⁵². Direktiivi (EL) 2016/680, määruse (EL) 2016/679 ja määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid tuleks käesolevas määruses vajaduse korral täpsustada. Europolis isikuandmete töötlemisel kohaldatakse määrust (EL) 2016/794⁵³ Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti kohta (Europoli määrus).
- (29) Konfidentsiaalsuse osas tuleks kohaldada Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ning liidu muude teenistujate teenistustingimuste asjakohaseid sätteid ka ametnike ja muude teenistujate suhtes, kelle tööülesanded on seotud SISiga.

⁴⁹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁵² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 25.5.2016, lk 53).

- (30) Nii liikmesriikidel kui ka ametil peaksid olema turvakavad, et hõlbustada turvalisusega seotud kohustuste täitmist, ning nad peaksid julgeolekuküsimuste ühtse käsitlemise tagamiseks üksteisega koostööd tegema.
- (31) Sõltumatud riiklikud järelevalveasutused peaksid jälgima, kas liikmesriigid töötlevad isikuandmeid seoses käesoleva määrusega õiguspäraselt. Sätestada tuleks andmesubjektide õigus pääseda juurde SISis säilitatavatele neid puudutavatele isikuandmetele, neid parandada ja kustutada, võimalikud õiguskaitsevahendid riiklikes kohtutes ja kohtuotsuste vastastikune tunnustamine. Seepärast on asjakohane nõuda liikmesriikidelt aastast statistikat.
- (32) Järelevalveasutused peaksid tagama, et vähemalt kord nelja aasta jooksul tehakse kooskõlas rahvusvaheliste auditistandarditega N.SISis toimuvate andmetöötlustoimingute audit. Auditi peaksid tegema järelevalveasutused või peaksid riiklikud järelevalveasutused selle tellima otse sõltumatult andmekaitseaudiitorilt. Sõltumatu audiitor peaks jääma riikliku järelevalveasutuse või -asutuste kontrolli ja vastutuse alla; seepärast peaks riiklik järelevalveasutus või -asutused auditi ise tellima ja määrama selgelt kindlaks auditi eesmärgi, ulatuse ja metoodika, esitama suuniseid ja tegema järelevalvet auditi ja selle lõpptulemuste üle.
- (33) Määrusega (EL) 2016/794 (Europolli määrus) on nähtud ette, et Europol toetab ja tugevdab liikmesriikide pädevate asutuste rakendatavaid meetmeid ning nende koostööd terrorismi ja raskete kuritegude vastu võitlemisel ning esitab analüüse ja ohuhinnanguid. Selleks et lihtsustada Europolil oma ülesannete täitmist, eelkõige sisserändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastases Euroopa keskses, on asjakohane anda Europolile juurdepääs käesolevas määruses kindlaks määratud hoiatusteade kategooriatele. Europolli sisserändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastasel Euroopa keskusel on oluline strateegiline roll ebaseaduslikule rändele kaasa aitamise vastu võitlemisel ning ta peaks saama juurdepääsu hoiatusteadele selliste isikute kohta, kellele ei ole antud liikmesriigi territooriumile sisenemise ja seal viibimise luba kas kriminaalõiguslikel põhjustel või riiki sisenemise ja riigis viibimise tingimuste mittetäitmise tõttu.
- (34) Selleks et täita lüngad teabe vahetamises terrorismi ja eelkõige terroristist välisvõitlejate kohta, kelle puhul on äärmiselt oluline nende liikumise jälgimine, peaksid liikmesriigid paralleelselt SISi hoiatusteate sisestamisega jagama Europoliga teavet terrorismiga seotud tegevuste kohta, samuti päringutabamusi ja seonduvat teavet. See peaks võimaldama Europolli Euroopa terrorismivastase võitluse keskusel kontrollida, kas Europolli andmebaasides on täiendavat taustteavet, ja teha kvaliteetset analüüsi, mis aitab terrorismivõrgustike tegevust häirida ja võimaluse korral nende rünnakuid tõkestada.
- (35) Europolli jaoks on vaja sätestada ka selged eeskirjad SISi andmete töötlemise ja allalaadimise kohta eesmärgiga võimaldada SISi kõige laiahaardelisemalt kasutamist, tingimusel et järgitakse andmekaitsestandardeid, nagu käesolevas määruses ja määruses (EL) 2016/794 ette nähtud. Juhul kui Europol poolt SISis tehtud päringu tulemusel selgub, et olemas on liikmesriigi sisestatud hoiatusteade, ei saa Europol nõutavat meetet rakendada. Seepärast peaks ta teavitama asjaomast liikmesriiki, et ta saaks võtta juhtumi suhtes edasisi meetmeid.

- (36) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1624⁵⁴ kohaselt annab käesoleva määruse kohaldamisel vastuvõttev liikmesriik Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade liikmetele või tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade liikmetele, kelle Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet on lähetanud, loa kasutada Euroopa andmebaase, kui seda on vaja operatsiooniplaanis kindlaks määratud piirikontrolli, piirivalve ja tagasisaatmisega seotud eesmärkide täitmiseks. Ka muud asjaomased liidu ametid, eelkõige Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet ja Europol, võivad rändehalduse tugirühmade liikmetena lähetada spetsialiste, kes ei ole nende liidu ametite töötajad. Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade ja rändehalduse tugirühmade lähetamise eesmärk on pakkuda tehnilist ja operatiivtuge seda taotlenud liikmesriikidele, eelkõige neile, kes seisavad silmitsi ebaproportsionaalse rändesurvega. Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmadele, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmadele ja rändehalduse tugirühmadele määratud ülesannete täitmiseks on vaja juurdepääsu SISile Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehnilise liidese kaudu, mis on ühendatud keskse SISiga. Juhul kui töötajate rühma või rühmade poolt SISis tehtud päringu tulemusel selgub, et olemas on liikmesriigi sisestatud hoiatusteade, ei saa rühma või isikkoosseisu liige nõutavat meetet rakendada, kui vastuvõttev liikmesriik ei ole selleks luba andud. Seepärast peaks ta teavitama asjaomaseid liikmesriike, et ta saaks võtta juhtumi suhtes edasisi meetmeid.
- (37) Kooskõlas määrusega (EL) 2016/1624 koostab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet riskianalüüse. Riskianalüüseid hõlmavad kõiki Euroopa integreeritud piirihalduse seisukohast asjakohaseid aspekte, eelkõige välispiiride toimimist või julgeolekut mõjutada võivaid ohte. Kooskõlas käesoleva määrusega SISi sisestatud hoiatusteated, nimelt hoiatusteated riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise kohta, on välispiire mõjutada võivate ohtude hindamisel olulised ja peaksid järelikult olema kättesaadavad nende riskianalüüsides jaoks, mida Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet peab koostama. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile määratud riskianalüüsiga seotud ülesannete täitmiseks on vaja juurdepääsu SISile. Nagu on ette nähtud komisjoni ettepanekus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS),⁵⁵ hakkab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ETIASe keskuksus tegema ETIASe kaudu SISis kontrollle, et hinnata reisiloo taotlusi, mis eeldab muu hulgas selle välja selgitamist, kas reisiluba taotleva kolmanda riiki kodaniku kohta on SISis hoiatusteade. Seepärast peaks ka Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ETIASe keskuksusel olema SISile juurdepääs ulatuses, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks, nimelt kõigile selliste hoiatusteade kateegooriatele, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanikke, kelle kohta on sisestatud hoiatusteade seoses riiki sisenemise ja riigis viibimisega ning kelle suhtes kohaldatakse piiravat meetet, mille eemärk on ära hoida sisenemine liikmesriikidesse või transiit läbi nende.
- (38) Tehnilise laadi, üksikasjalikkuse ja korrapärase ajakohastamise vajaduse tõttu ei saa SISi teatavaid aspekte käesoleva määruse sätetega ammendavalt hõlmata. Nende hulgas on näiteks tehnilised eeskirjad andmete sisestamise, ajakohastamise, kustutamise ja otsimise kohta, andmete kvaliteedi ja otsimise eeskirjad seoses

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

⁵⁵ COM (2016)731 (final).

biomeetriliste tunnustega, eeskirjad ühilduvuse ja hoiatusteadete prioriteetsuse kohta, lippude lisamine, hoiatusteadetevahelised lingid, hoiatusteadete aegumistähtaja kehtestamine maksimaalse tähtaja piires ning täiendava teabe vahetamine. Seega tuleks nende aspektidega seotud rakendamisvolitused anda komisjonile. Hoiatusteadetes päringute tegemise tehnilistes eeskirjades tuleks arvesse võtta riiklike rakenduste tõrgeteta toimimist.

- (39) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁶. Käesoleva määruse ja määruse (EL) 2018/xxx (politsei- ja õigusalane koostöö) alusel rakendusmeetmete vastuvõtmise menetlus peaks olema sama.
- (40) Läbipaistvuse tagamiseks peaks amet koostama iga kahe aasta järel aruande keske SISI ja sideinfrastruktuuri (sealhulgas selle turvalisus) tehnilise toimimise ning täiendava teabe vahetamise kohta. Komisjon peaks koostama üldhinnangu iga nelja aasta järel.
- (41) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt ühise infosüsteemi loomine ja reguleerimine ning asjakohase täiendava teabe vahetamine, ei suuda liikmesriigid nende olemuse tõttu piisavalt saavutada ning neid on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (42) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Käesoleva määrusega soovitakse eelkõige tagada kõigile Euroopa Liidu territooriumil elavatele isikutele turvaline keskkond ning ebaseaduslike rändajate kaitse ärakasutamise ja inimkaubanduse eest, võimaldades nende tuvastamist, järgides samal ajal täielikult isikuandmete kaitse põhimõtet.
- (43) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (44) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ⁵⁷; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (45) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ⁵⁸; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁵⁷ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁵⁸ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

- (46) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*’ sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁵⁹ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁶⁰ artikli 1 punktis G osutatud valdkonda.
- (47) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis G osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostöös nõukogu otsuste 2004/849/EÜ⁶¹ ja 2004/860/EÜ⁶² artikli 4 lõikega 1.
- (48) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁶³ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis G osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostöös nõukogu otsuse 2011/349/EL⁶⁴ artikliga 3 ja nõukogu otsuse 2011/350/EL⁶⁵ artikliga 3.
- (49) Bulgaaria ja Rumeenia puhul on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*’l või on muul viisil sellega seotud vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses ning seda tuleb tõlgendada koostöös nõukogu otsusega 2010/365/EL Schengeni infosüsteemi käsitlevate Schengeni *acquis*’ sätete kohaldamise kohta Bulgaaria Vabariigis ja Rumeenias⁶⁶.

⁵⁹ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁶⁰ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁶¹ Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsus 2004/849/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist (ELT L 368, 15.12.2004, lk 26).

⁶² Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsus 2004/860/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist (ELT L 370, 17.12.2004, lk 78).

⁶³ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁶⁴ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/349/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, eelkõige seoses õiguslase koostööga kriminaalasjades ja politseikoostööga (ELT L 160, 18.6.2011, lk 1).

⁶⁵ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁶⁶ ELT L 166, 1.7.2010, lk 17.

- (50) Küprose ja Horvaatia puhul on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.
- (51) SISI riiklike süsteemide ajakohastamise ja käesolevas määruses kavandatud uute funktsioonide rakendamise hinnanguline maksumus on väiksem kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu (EL) nr 515/2014⁶⁷ määruses e-piiride jaoks ette nähtud eelarvereal alles olev summa. Summa, mis on kooskõlas määruse (EL) nr 515/2014 artikli 5 lõike 5 punktiga b nähtud ette üle liidu välispiiri liikuvate rändevoogude juhtimist toetavate IT-süsteemide väljatöötamiseks, tuleks seepärast määruses ümber jagada.
- (52) Määrus (EÜ) nr 1987/2006 tuleks seepärast kehtetuks tunnistada.
- (53) Vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse

⁶⁷

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (ELT L 150, 20.5.2014, lk 143).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

SISi üldeesmärk

SISi eesmärk on tagada turvalisuse kõrge tase liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, sealhulgas säilitada avalik julgeolek ja avalik kord ning kindlustada turvalisus liikmesriikide territooriumidel, ning kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 2. peatüki sätteid isikute liikumise kohta liikmesriikide territooriumidel, kasutades kõnealuse süsteemi kaudu edastatavat teavet.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse tingimused ja menetlused kolmandate riikide kodanikke käsitlevate hoiatusteade SISi sisestamise ja seal töötlemise kohta ning täiendava teabe ja lisaandmete vahetamise kohta liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise eesmärgil.
2. Käesolevas määruses sätestatakse samuti SISi tehniline ülesehitus, liikmesriikide ning Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti ülesanded, üldine andmetöötlus ning asjaomaste isikute õigused ja kohustused.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - (a) „hoiatusteade“ – SISi sisestatud andmekogum, sealhulgas artiklis 22 osutatud biomeetrilised tunnused, mis võimaldab pädevatel asutustel isiku vajaliku erimeetme võtmiseks tuvastada;
 - (b) „täiendav teave“ – teave, mis ei kuulu SISis säilitatavate hoiatusteade andmete hulka, kuid mis on seotud SISi hoiatusteadetega ning mida vahetatakse järgmistel juhtudel:
 - (1) et võimaldada liikmesriikidel omavahel konsulteerida või üksteist hoiatusteate sisestamisest teavitada;
 - (2) pärast päringutabamust, et võimaldada võtta asjakohane meede;
 - (3) kui nõutavat meedet ei saa võtta;
 - (4) kui küsimus on SISi andmete kvaliteedis;
 - (5) kui küsimus on hoiatusteade ühilduvuses ja prioriteetsuses;
 - (6) kui küsimus on juurdepääsuõigustes;
 - (c) „lisaandmed“ – SISis säilitatavad ja SISi hoiatusteadetega seotud andmed, mis peavad olema pädevatele asutustele viivitamata kättesaadavad, kui isikud, kelle

kohta SISi on sisestatud andmeid, leitakse süsteemis tehtud päringute tulemusel;

- (d) „kolmanda riigi kodanik“ – iga isik, kes ei ole liidu kodanik ELi toimimise lepingu artikli 20 tähenduses, välja arvatud isikud, kellel on ühelt poolt liidu või liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmandate riikide vaheliste lepingute alusel liidu kodanike vaba liikumise õigusega samaväärne õigus;
- (e) „isikuandmed“ – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (andmesubjekt) kohta;
- (f) „tuvastatav füüsiline isik“ – isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või ühe või mitme tema füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;
- (g) „isikuandmete töötlemine“ – isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, logimine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute tegemine, lugemine, kasutamine, edastamine, levitamise või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine, ühitamine või ühendamine, piiramine, kustutamine või hävitamine;
- (h) „päringutabamus“ SISis tähendab, et:
 - (1) kasutaja teeb päringu;
 - (2) päringu tulemusel leitakse muu liikmesriigi poolt SISi sisestatud hoiatusteade;
 - (3) SISi hoiatusteatega seotud andmed langevad kokku päringuandmetega ja
 - (4) päringutabamuse tõttu nõutakse edasisi meetmeid;
- (i) „hoiatusteate sisestanud liikmesriik“ – liikmesriik, kes sisestas hoiatusteate SISi;
- (j) „täideviiv liikmesriik“ – liikmesriik, kes pärast päringutabamust võtab nõutud meetmeid;
- (k) „lõppkasutajad“ – pädevad asutused, kes teevad päringuid otse CS-SISis, N.SISis või nende tehnilises koopias;
- (l) „tagasisaatmine“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3 määratletud tagasisaatmine;
- (m) „sisenemiskeeld“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 6 määratletud sisenemiskeeld;
- (n) „sõrme- ja peopesajälgede andmed“ – andmed sõrme- ja peopesajälgede kohta, mis võimaldavad tänu unikaalsusele ja võrdluspunktidetele teha täpseid ja usaldusväärseid võrdlusi isiku identiteedi kohta;
- (o) „rasked kuriteod“ – 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK⁶⁸ artikli 2 lõigetes 1 ja 2 loetletud õigusrikkumised;

- (p) „terrorikuriteod“ – 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/475/JSK⁶⁹ artiklites 1–4 osutatud õigusrikkumised siseriikliku õiguse tähenduses.

Artikkel 4
SISi tehniline ülesehitus ja toimimisviisid

1. SIS koosneb järgmistest osadest:
 - (a) keskne süsteem (keskne SIS), mis koosneb järgmistest osadest:
 - tehnilise abi funktsioon (CS-SIS), mis sisaldab andmebaasi – SISi andmebaas;
 - ühtne riiklik liides (NI-SIS);
 - (b) iga liikmesriigi Schengeni infosüsteemi riiklik süsteem (N.SIS), mis koosneb keskse SISiga ühenduses olevatest siseriiklikest andmesüsteemidest. N.SIS sisaldab andmefaili (riiklik koopia), mis omakorda sisaldab SISi andmebaasi täielikku või osalist koopiat ja N.SISi varusüsteemi. N.SISi ja selle varusüsteemi võib kasutada samal ajal, et tagada lõppkasutajatele pidev kättesaadavus;
 - (c) sideinfrastruktuur CS-SISi ja NI-SISi vahel (edaspidi „sideinfrastruktuur“), mis on SISi andmetele ja artikli 7 lõikes 2 osutatud SIRENE büroode vaheliseks andmevahetuseks ette nähtud krüpteeritud virtuaalne võrk.
2. SISi andmeid sisestatakse, ajakohastatakse, kustutatakse ja otsitakse eri N.SISide kaudu. Osaline või täielik riiklik koopia on kättesaadav sellist koopiat kasutava liikmesriigi territooriumil automatiseeritud päringute tegemiseks. Osaline riiklik koopia sisaldab vähemalt käesoleva määruse artikli 20 lõike 2 punktides a–v loetletud andmeid. Teiste liikmesriikide N.SISi andmefailides ei ole võimalik päringuid teha.
3. CS-SIS teeb tehnilist järelevalvet ja täidab haldusfunktsioone ning sellel on varusüsteem, mis suudab tagada põhisüsteemi rikke korral kõik selle funktsioonid. CS-SIS ja selle varusüsteem asuvad määrusega (EL) nr 1077/2011⁷⁰ asutatud Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti (edaspidi „amet“) kahes tehnilises keskuses. CS-SIS ja selle varusüsteem võivad hõlmata SISi andmebaasi lisakoopiat ja neid võib käimasolevas operatsioonis kasutada korraga, tingimusel et nad mõlemad on suutelised töötleva kõiki SISi hoiatusteadetega seotud toiminguid.
4. CS-SIS osutab SISi andmete sisestamiseks ja töötlemiseks, sealhulgas SISi andmebaasis päringute tegemiseks vajalikke teenuseid. CS-SIS:
 - (a) võimaldab riiklike koopiate võrgus ajakohastada;
 - (b) tagab riiklike koopiate ja SISi andmebaasi sünkroniseerimise ja ühtlustamise;
 - (c) võimaldab riiklike koopiate lähtestada ja taastada;
 - (d) tagab pideva kättesaadavuse.

⁶⁹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

⁷⁰ Loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

Artikkel 5

Kulud

1. Keskse SISI ja sideinfrastruktuuri toimimise, hooldamise ja edasiarendamisega seotud kulud kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest.
2. Need kulud hõlmavad seoses CS-SISiga tehtavat tööd, mis tagab artikli 4 lõikes 4 osutatud teenuste osutamise.
3. Iga N.SISI sisseseadmise, toimimise, hooldamise ja edasiarendamisega seotud kulud kannab asjaomane liikmesriik.

II PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE KOHUSTUSED

Artikkel 6

Riiklikud süsteemid

Iga liikmesriik vastutab oma N.SISI sisseseadmise, toimimise, hooldamise ja edasiarendamise eest ning oma N.SISI NI-SISiga ühendamise eest.

Iga liikmesriik vastutab N.SISI pideva toimimise, selle NI-SISiga ühendatuse ja lõppkasutajatele SISI andmete pideva kättesaadavuse tagamise eest.

Artikkel 7

N.SISI büroo ja SIRENE büroo

1. Iga liikmesriik määrab asutuse (edaspidi „N.SISI büroo“), millel on keskne vastutus liikmesriigi N.SISI eest.

Kõnealune asutus vastutab N.SISI tõrgeteta toimimise ja turvalisuse eest, tagab pädevatele asutustele juurdepääsu SISile ja võtab vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse järgimine. Ta vastutab selle tagamise eest, et SISI kõik funktsioonid on tehtud lõppkasutajatele nõuetekohaselt kättesaadavaks.

Iga liikmesriik edastab oma hoiatusteated N.SISI büroo kaudu.

2. Iga liikmesriik määrab asutuse, mis tagab kogu täiendava teabe vahetamise ja kättesaadavuse (edaspidi „SIRENE büroo“) vastavalt SIRENE käsiraamatu sätetele, nagu on osutatud artiklis 8.

Kõnealused bürood koordineerivad ka SISI sisestatud teabe kvaliteedi kontrollimist. Selleks on nendel büroodel juurdepääs SISis töödeldavatele andmetele.

3. Liikmesriigid teavitavad ametit oma N.SIS II büroost ja SIRENE büroost. Amet avaldab nende nimekirja koos artikli 36 lõikes 8 osutatud nimekirjaga.

Artikkel 8

Täiendava teabe vahetamine

1. Täiendavat teavet vahetatakse kooskõlas SIRENE käsiraamatu sätetega ning kasutades sideinfrastruktuuri. Liikmesriigid eraldavad vajalikud tehnilised ja inimressursid, et tagada täiendava teabe pidev kättesaadavus ja vahetamine. Juhul kui sideinfrastruktuur ei ole kättesaadav, võivad liikmesriigid täiendava teabe vahetamiseks kasutada muid asjakohaselt turvatud tehnilisi vahendeid.

2. Täiendavat teavet kasutatakse kooskõlas artikliga 43 üksnes eesmärgil, milleks see edastati, välja arvatud juhul, kui hoiatusteate sisestanud liikmesriigilt on saadud eelnev nõusolek.
3. SIRENE bürood täidavad oma ülesandeid kiiresti ja tõhusalt, eelkõige vastates taotlustele võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui 12 tundi pärast taotluse saamist.
4. Täiendava teabe vahetamise üksikasjalikud eeskirjad võetakse vastu rakendusmeetmetega artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt SIRENE käsiraamatu kujul.

Artikkel 9

Tehniline ja funktsionaalne vastavus

1. Selleks et tagada andmete kiire ja tulemuslik edastamine, järgib iga liikmesriik oma N.SISi luues ühiseid nõudeid, protokolle ja tehnilisi menetlusi, mis on kehtestatud N.SISi ja CS-SISi ühilduvuse tagamiseks. Need ühised nõuded, protokollid ja tehnilised menetlused sätestatakse ja töötatakse välja rakendusmeetmetega artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
2. Liikmesriigid tagavad CS-SISi osutatavate teenuste abil, et riiklikus koopias säilitatud andmed on artikli 4 lõikes 4 osutatud automaatsete ajakohastuste tulemusena SISi andmebaasi omadega identsed ja vastavuses ning et nende riiklikus koopias tehtud päring annab SISi andmebaasis tehtud päringuga samaväärse tulemuse. Lõppkasutajad peavad saama oma ülesannete täitmiseks vajalikke andmeid, eelkõige kõik andmed, mida on vaja andmesubjekti tuvastamiseks ja nõutud meetme võtmiseks.

Artikkel 10

Turvalisus – liikmesriigid

1. Iga liikmesriik võtab seoses oma N.SISiga vastu vajalikud meetmed, sealhulgas turvakava, talitluspidevuse kava ja suurõnnetusest taastumise kava, et:
 - (a) füüsiliselt kaitsta andmeid, sealhulgas koostades hädaolukorra lahendamise kavad esmatahtsa infrastruktuuri kaitseks;
 - (b) keelata loata isikutele juurdepääs isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele andmetöötlusrajatistele (rajatistele juurdepääsu kontroll);
 - (c) hoida ära andmekandjate loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kõrvaldamine (andmekandjate kontroll);
 - (d) hoida ära andmete loata sisestamine ja säilitatavate isikuandmetega loata tutvumine, nende muutmine või kustutamine (säilitamise kontroll);
 - (e) hoida ära automatiseeritud andmetöötlussüsteemide kasutamine andmesidevahendite abil isikute poolt, kellel puudub selleks luba (kasutajate kontroll);
 - (f) tagada, et automatiseeritud andmetöötlussüsteemi kasutamise luba omavatel isikutel oleks juurdepääs ainult nende andmetele, mida hõlmab nende juurdepääsuluba, ja et nad kasutaksid juurdepääsuks üksnes individuaalseid ja kordumatuid kasutajatunnuseid ja konfidentsiaalseid juurdepääsuviise (andmetele juurdepääsu kontroll);
 - (g) tagada, et kõik SISile või andmetöötlusrajatistele juurdepääsu õigust omavad asutused loovad kasutajaprofiilid, milles kirjeldatakse nende isikute

funktsioone ja kohustusi, kellel on õigus pääseda andmetele juurde ning õigus andmeid sisestada, ajakohastada, kustutada ja sisestatud andmeid otsida, ning teevad need profiilid artikli 50 lõikes 1 osutatud riiklikele järelevalveasutustele nende taotluse korral viivitamata kättesaadavaks (töötajate profiilid);

- (h) tagada võimalus kontrollida ja kindlaks määrata, millistele asutustele võib isikuandmeid andmesidevahendite abil edastada (andmeside kontroll);
 - (i) tagada võimalus hiljem kontrollida ja kindlaks määrata, milliseid isikuandmeid on automatiseeritud andmetöötlussüsteemidesse sisestatud ning millal, kelle poolt ja millisel eesmärgil need sisestati (sisestamise kontroll);
 - (j) hoida ära isikuandmete loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kustutamine isikuandmete edastamise või andmekandjate transportimise ajal, eelkõige asjakohaste krüpteerimistehnikate abil (transpordikontroll);
 - (k) kontrollida käesolevas lõikes osutatud turvameetmete tulemuslikkust ja võtta sisekontrolliga seoses vajalikke korralduslikke meetmeid (sisekontroll).
2. Liikmesriigid võtavad täiendava teabe töötlemise ja vahetamise turvalisuse tagamiseks lõikes 1 osutatud meetmetega samaväärseid meetmeid, sealhulgas SIRENE büroo ruumide turvalisuse tagamine.
3. Liikmesriigid võtavad artiklis 29 osutatud asutuste poolt SISI andmete töötlemise turvalisuse tagamiseks lõikes 1 osutatud meetmetega samaväärseid meetmeid.

Artikkel 11

Konfidentsiaalsus – liikmesriigid

Iga liikmesriik kohaldab vastavalt siseriiklikule õigusele ametisaladuse hoidmise eeskirju või muid samaväärseid konfidentsiaalsuskohustusi kõigi isikute ja asutuste suhtes, kes töötavad SISI andmete ja täiendava teabega. Seda kohustust kohaldatakse ka pärast seda, kui kõnealused isikud on oma ameti- või töökohalt lahkunud või kui asutused on oma tegevuse lõpetanud.

Artikkel 12

Riiklikud logid

1. Liikmesriigid tagavad, et N.SISis logitakse iga juurdepääs isikuandmetele ning igasugune isikuandmete vahetamine CS-SISis, et kontrollida päringu õiguspärasust ja jälgida andmetöötluse õiguspärasust, rakendada siseseiret ning tagada N.SISI nõuetekohane toimimine, andmete terviklus ja turvalisus.
2. Logides on eelkõige näha hoiatusteate ajalugu, andmetöötlustoimingu kuupäev ja kellaaeg, päringu tegemiseks kasutatud andmed, viide edastatud andmete liigile ja nii pädeva asutuse kui ka andmetöötluse eest vastutava isiku nimi.
3. Kui päringut tehakse kooskõlas artikliga 22 sõrme- ja peopesajälgede andmete või näokujutise alusel, peab logidest olema näha eelkõige päringu tegemisel kasutatud andmete liik, viide edastatud andmete liigile ja nii pädeva asutuse kui ka andmetöötluse eest vastutava isiku nimi.
4. Logisid võib kasutada ainult lõikes 1 osutatud otstarbel ning need kustutatakse kõige varem üks aasta ning kõige hiljem kolm aastat pärast nende loomist.
5. Logisid võib säilitada kauem juhul, kui neid vajatakse juba alustatud järelevalvemenetlustes.

6. Pädevatel riiklikel asutustel, kelle ülesanne on kontrollida päringute õiguspärasust, jälgida andmetöötuse õiguspärasust, rakendada siseseiret ning tagada N.SISi nõuetekohane toimimine, andmete terviklus ja turvalisus, on nende ülesannete täitmise tagamiseks – taotluse korral ja nende pädevuse piires – juurdepääs kõnealustele logidele.

Artikkel 13

Siseseire

Liikmesriigid tagavad, et iga SISi andmetele juurdepääsu luba omav asutus võtab käesoleva määruse järgimiseks vajalikud meetmed ning teeb vajaduse korral koostööd riikliku järelevalveasutusega.

Artikkel 14

Töötajate väljaõpe

SISile juurdepääsu õigust omavate asutuste töötajad läbivad enne SISis säilitatavate andmete töötlemiseks loa saamist ja korrapäraselt pärast SISi andmetele juurdepääsu saamist andmeturbe, andmekaitse-eeskirjade ja andmetöötluskorra alase nõuetekohase väljaõppe, nagu on nähtud ette SIRENE käsiraamatus. Töötajatele jagatakse teavet kõigi asjakohaste kuritegude ja karistuste kohta.

III PEATÜKK

AMETI KOHUSTUSED

Artikkel 15

Operatiivjuhtimine

1. Amet vastutab keskse SISi operatiivjuhtimise eest. Amet tagab koostöös liikmesriikidega ja kasutades tasuvusanalüüsi, et keskse SISi puhul kasutatakse alati parimat kättesaadavat tehnoloogiat.
2. Amet vastutab samuti järgmiste sideinfrastruktuuriga seotud ülesannete eest:
 - (a) järelevalve;
 - (b) turvalisus;
 - (c) liikmesriikide ja teenusepakkuja vaheliste suhete koordineerimine.
3. Komisjon vastutab kõigi muude sideinfrastruktuuriga seotud ülesannete, eelkõige järgmiste ülesannete eest:
 - (a) eelarve täitmisega seotud ülesanded;
 - (b) soetamine ja uuendamine;
 - (c) lepinguküsimused.
4. Amet vastutab ka järgmiste SIRENE büroode ja nendevahelise teabevahetusega seotud ülesannete eest:
 - (a) testide koordineerimine ja haldamine;
 - (b) SIRENE büroode vahel täiendava teabe vahetamise ja sideinfrastruktuuri tehniliste spetsifikatsioonide säilitamine ja ajakohastamine ning tehniliste

muudatuste mõju haldamine, kui see mõjutab nii SISi kui ka täiendava teabe vahetamist SIRENE büroode vahel.

5. Amet töötab välja mehhanismi ja menetlused CS-SISi andmete kvaliteedi kontrollimiseks ja haldab neid ning esitab liikmesriikidele korrapäraselt aruandeid. Amet esitab komisjonile korrapäraselt aruandeid esinenud probleemide ja asjaomaste liikmesriikide kohta. See mehhanism, menetlused ja andmekvaliteedi vastavuse tõlgendamine sätestatakse ja töötatakse välja rakendusmeetmetega artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
6. Keskse SISi operatiivjuhtimine hõlmab kõiki ülesandeid, mis on vajalikud keskse SISi pidevaks toimimiseks (24 tundi päevas 7 päeva nädalas) käesoleva määruse kohaselt, eelkõige süsteemi tõrgeteta toimimiseks vajalikku hooldust ja tehnilist arendustööd. Nende ülesannete hulgas on ka testimistegevused, millega tagatakse keskse SISi ja riiklike süsteemide toimimine vastavalt käesoleva määruse artikli 9 kohastele tehnilistele ja funktsionaalsetele nõuetele.

Artikkel 16 *Turvalisus*

1. Amet võtab seoses keskse SISi ja sideinfrastruktuuriga vastu vajalikud meetmed, sealhulgas turvakava, talitluspidevuse kava ja suurõnnetusest taastumise kava, et:
 - (a) füüsiliselt kaitsta andmeid, sealhulgas koostades hädaolukorra lahendamise kavad esmatahtsa infrastruktuuri kaitseks;
 - (b) keelata loata isikutele juurdepääs isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele andmetöötlusrajatistele (rajatistele juurdepääsu kontroll);
 - (c) hoida ära andmekandjate loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kõrvaldamine (andmekandjate kontroll);
 - (d) hoida ära andmete loata sisestamine ja säilitatavate isikuandmetega loata tutvumine, nende muutmine või kustutamine (säilitamise kontroll);
 - (e) hoida ära automatiseeritud andmetöötlussüsteemide kasutamine andmesidevahendite abil isikute poolt, kellel puudub selleks luba (kasutajate kontroll);
 - (f) tagada, et automatiseeritud andmetöötlussüsteemi kasutamise luba omavatel isikutel oleks juurdepääs ainult nendele andmetele, mida hõlmab nende juurdepääsuluba, ja et nad kasutaksid juurdepääsuks üksnes individuaalseid ja kordumatuid kasutuaajatunnuseid ja konfidentsiaalseid juurdepääsuviise (andmetele juurdepääsu kontroll);
 - (g) luua kasutajaprofiilid, milles kirjeldatakse nende isikute funktsioone ja kohustusi, kellel on andmetele või andmetöötlusrajatistele juurdepääsu õigus, ning teha need profiilid artiklis 51 osutatud Euroopa Andmekaitseinspektorile tema taotluse korral viivitamata kättesaadavaks (töötajate profiilid);
 - (h) tagada võimalus kontrollida ja kindlaks määrata, millistele asutustele võib isikuandmeid andmesidevahendite abil edastada (andmeside kontroll);
 - (i) tagada võimalus hiljem kontrollida ja kindlaks määrata, milliseid isikuandmeid on automatiseeritud andmetöötlussüsteemidesse sisestatud ning millal ja kelle poolt need sisestati (sisestamise kontroll);

- (j) hoida ära isikuandmete loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kustutamine isikuandmete edastamise või andmekandjate transportimise ajal, eelkõige asjakohaste krüpteerimistehnikate abil (transpordikontroll);
 - (k) kontrollida käesolevas lõikes osutatud turvameetmete tulemuslikkust ja võtta sisekontrolliga seoses vajalikke korralduslikke meetmeid käesoleva määrusega kooskõla tagamiseks (sisekontroll).
2. Amet võtab sideinfrastruktuuri kaudu täiendava teabe töötlemise ja vahetamise turvalisuse tagamiseks lõikes 1 osutatud meetmetega samaväärseid meetmeid.

Artikkel 17 *Konfidentsiaalsus – amet*

1. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ning liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 17 kohaldamist, kohaldab amet asjakohaseid ametisaladuse hoidmise eeskirju või muid käesoleva määruse artikli 11 nõuetega samaväärseid konfidentsiaalsuskohustusi kõigi oma töötajate suhtes, kellel tuleb töötada SISi andmetega. Seda kohustust kohaldatakse ka pärast seda, kui kõnealused isikud on oma ameti- või töökohalt lahkunud või oma tegevuse lõpetanud.
2. Amet võtab sideinfrastruktuuri kaudu täiendava teabe vahetamise konfidentsiaalsuse tagamiseks lõikes 1 osutatud meetmetega samaväärseid meetmeid.

Artikkel 18 *Kesktaandide logid*

1. Amet tagab, et iga juurdepääs CS-SISis hoitavatele isikuandmetele ja nende andmete igasugune vahetamine CS-SISi raames logitakse artikli 12 lõikes 1 osutatud eesmärgil.
2. Logides on eelkõige näha hoiatusteadete ajalugu, andmete edastamise kuupäev ja kellaaeg, päringute tegemiseks kasutatud andmete liik, viide edastatud andmete liigile ja andmetöötluse eest vastutava pädeva asutuse nimi.
3. Kui päringut tehakse kooskõlas artiklitega 22 ja 28 sõrme- ja peopesajälgede andmete või näokujutise alusel, peab logidest olema näha eelkõige päringu tegemisel kasutatud andmete liik, viide edastatud andmete liigile ja nii pädeva asutuse kui ka andmetöötluse eest vastutava isiku nimi.
4. Logisid võib kasutada ainult lõikes 1 nimetatud otstarbel ning need kustutatakse kõige varem üks aasta ning kõige hiljem kolm aastat pärast nende loomist. Hoiatusteadete ajalugu sisaldavad logid kustutatakse ühe kuni kolme aasta möödumisel hoiatusteadete kustutamisest.
5. Logisid võib säilitada kauem juhul, kui neid vajatakse juba alustatud järelevalvemenetlustes.
6. Pädevatel asutustel, kelle ülesanne on kontrollida päringu õiguspärasust, jälgida andmetöötluse õiguspärasust, rakendada siseseiret ning tagada CS-SISi nõuetekohane toimimine, andmete terviklus ja turvalisus, on nende ülesannete täitmise tagamiseks – taotluse korral ja nende pädevuse piires – juurdepääs kõnealustele logidele.

IV PEATÜKK

ÜLDSUSE TEAVITAMINE

Artikkel 19

SISi teavituskampaaniad

Komisjon korraldab koostöös riiklike järelevalveasutustega ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga korrapäraselt teavituskampaaniaid, mille käigus jagatakse üldsusele teavet SISi eesmärkide, säilitatavate andmete, SISile juurdepääsu õigust omavate asutuste ja andmesubjektide õiguste kohta. Liikmesriigid kavandavad ja rakendavad koostöös riiklike järelevalveasutustega tegevuspõhimõtted, mille alusel anda kodanikele SISi kohta üldist teavet.

V PEATÜKK

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE SUHTES RIIKI SISENEMISEKS JA RIIGIS VIIBIMISEKS LOA ANDMATA JÄTMISE KOHTA SISESTATUD HOIATUSTEATED

Artikkel 20

Andmete kategooriad

1. Ilma et see piiraks artikli 8 lõike 1 või käesoleva määruse lisaandmete säilitamist reguleerivate sätete kohaldamist, sisaldab SIS ainult neid iga liikmesriigi esitatud andmete kategooriaid, mida vajatakse artiklis 24 sätestatud eesmärkidel.
2. Teave, mis käsitleb isikuid, kelle kohta on hoiatusteade sisestatud, sisaldab ainult järgmist:
 - (a) perekonnanimi (-nimed);
 - (b) eesnimi (-nimed);
 - (c) sünninimi (-nimed);
 - (d) varem kasutatud nimed ning varjunimed;
 - (e) erilised muutumatud ja objektiivsed füüsilised tundemärgid;
 - (f) sünnikoht;
 - (g) sünniaeg;
 - (h) sugu;
 - (i) kodakondsus(ed);
 - (j) kas asjaomane isik on relvastatud, vägivaldne, põgenenud või seotud tegevusega, millele on osutatud nõukogu terrorismivastast võitlust käsitleva raamotsuse 2002/475/JSK artiklites 1, 2, 3 ja 4;
 - (k) hoiatusteate põhjus;
 - (l) hoiatusteate sisestanud asutus;
 - (m) viide otsusele, mille alusel hoiatusteade sisestati;

- (n) võetavad meetmed;
 - (o) link (lingid) muude SISI sisestatud hoiatusteadete juurde vastavalt artiklile 38;
 - (p) kas asjaomane isik on ELi kodaniku perekonnaliige või muu isik, kellel on artiklis 25 osutatud vaba liikumise õigus;
 - (q) kas riiki sisenemiseks loa andmata jätmise otsus põhineb:
 - artikli 24 lõike 2 punktis a osutatud varasemal süüdimõistmisel;
 - artikli 24 lõike 2 punktis b osutatud tõsisel julgeolekuohul;
 - artikli 24 lõikes 3 osutatud sisenemiskeelul või
 - artiklis 27 osutatud piiraval meetmel;
 - (r) õigusrikkumise liik (käesoleva määruse artikli 24 lõike 2 kohaselt sisestatud hoiatusteadet);
 - (s) isiku isikut tõendava dokumendi kategooria;
 - (t) isiku isikut tõendava dokumendi välja andnud riik;
 - (u) isiku isikut tõendava dokumendi number (numbrid);
 - (v) isiku isikut tõendava dokumendi väljaandmise kuupäev;
 - (w) fotod ja näokujutised;
 - (x) sõrme- ja peopesajälgede andmed;
 - (y) isikut tõendava dokumendi värvikoopia.
3. Lõikes 2 osutatud andmete sisestamiseks, ajakohastamiseks, kustutamiseks ja otsimiseks vajalikud tehnilised eeskirjad sätestatakse ja töötatakse välja rakendusmeetmetega artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
 4. Lõikes 2 osutatud andmete otsimiseks vajalikud tehnilised eeskirjad sätestatakse ja töötatakse välja artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Kõnealused tehnilised eeskirjad on CS-SISis, riiklikes koopiates ja tehnilistes koopiates tehtavate päringute puhul sarnased, nagu on osutatud artiklis 36, ning põhinevad ühistel standarditel, mis sätestatakse ja töötatakse välja rakendusmeetmetega artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 21 *Proportsionaalsus*

1. Enne hoiatusteate sisestamist ja hoiatusteate kehtivusaja pikendamise korral määrab liikmesriik kindlaks, kas juhtum on piisavalt sobiv, asjakohane ja oluline, et sisestada selle kohta SISI hoiatusteadet.
2. Artikli 24 lõike 2 kohaldamisel sisestavad liikmesriigid kolmandate riikide kodanike kohta igal juhul kõnealuse hoiatusteate, kui õigusrikkumine kuulub nõukogu terrorismivastast võitlust käsitleva raamotsuse 2002/475/JSK⁷¹ artiklite 1–4 kohaldamisalasse.

⁷¹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

Artikkel 22

Erieeskirjad fotode, näokujutiste ning sõrme- ja peopesajälgede sisestamiseks

1. Artikli 20 lõike 2 punktides w ja x osutatud andmed sisestatakse SISi üksnes pärast kvaliteedikontrolli, et kindlustada andmete kvaliteedi suhtes kehtestatud miinimumstandardite järgimine.
2. Lõikes 1 osutatud andmete säilitamise jaoks kehtestatakse kvaliteedistandardid. Standardite kirjeldus sätestatakse rakendusmeetmetega ja seda ajakohastatakse artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 23

Hoiatusteate sisestamise tingimus

1. Hoiatusteadet ei tohi sisestada ilma andmeteta, millele on osutatud artikli 20 lõike 2 punktides a, g, k, m, n ja q. Kui hoiatusteade põhineb artikli 24 lõike 2 alusel tehtud otsusel, sisestatakse ka artikli 20 lõike 2 punktis r osutatud andmed.
2. Kui need on kättesaadavad, sisestatakse ka kõik muud artikli 20 lõikes 2 loetletud andmed.

Artikkel 24

Tingimused riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise kohta hoiatusteade sisestamiseks

1. Selliste kolmandate riikide kodanike andmed, kelle kohta on sisestatud hoiatusteade riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise eesmärgil, sisestatakse SISi siseriikliku hoiatusteate alusel, mis põhineb pädeva haldus- või õigusasutuse poolt vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatud korrale tehtud otsusel, mis on tehtud üksikjuhtumi hindamise alusel. Selliste otsuste peale kaebamine toimub siseriikliku õiguse kohaselt.
2. Hoiatusteade sisestatakse, kui lõikes 1 osutatud otsus põhineb avalikku korda, avalikku julgeolekut või riiklikku julgeolekut ähvardaval ohul, mida asjaomase kolmanda riigi kodaniku viibimine liikmesriigi territooriumil võib endast kujutada. Selline olukord tekib eelkõige järgmistel juhtudel:
 - (a) kui kolmanda riigi kodanik on mõistetud liikmesriigis süüdi õigusrikkumise eest ja ta kannab karistust, mis hõlmab vähemalt üheaastast vabadusekaotust;
 - (b) kui tegemist on kolmanda riigi kodanikuga, kelle puhul on piisavalt alust arvata, et ta on toime pannud raske kuriteo, või kelle puhul on olemas selged märgid, et ta kavatseb sellise kuriteo mõne liikmesriigi territooriumil toime panna.
3. Hoiatusteade sisestatakse, kui lõikes 1 osutatud otsus on sisenemiskeeld, mis on väljastatud direktiivi 2008/115/EÜ järgiva menetluse kohaselt. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik tagab, et hoiatusteade jõustub SISis asjaomase kolmanda riigi kodaniku tagasisaatmise hetkel. Tagasipöördumise kinnitus edastatakse hoiatusteate sisestanud liikmesriigile kooskõlas määruse (EL) 2018/xxx [tagasisaatmismäärus] artikliga 6.

Artikkel 25

Tingimused liidus vaba liikumise õigust omavate kolmanda riigi kodanike kohta hoiatusteade sisestamiseks

1. Hoiatusteade, mis käsitleb kolmanda riigi kodanikku, kellel on liidus vaba liikumise õigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ⁷² tähenduses, sisestatakse kooskõlas selle direktiivi rakendamiseks vastu võetud meetmetega.
2. Kui päringu tulemusel leitakse artikli 24 kohane hoiatusteade kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on liidus vaba liikumise õigus, konsulteerib hoiatusteadet täideviiv liikmesriik kohe täiendava teabe vahetamise teel hoiatusteade sisestanud liikmesriigiga, et teha viivitamata otsus võetavate meetmete kohta.

Artikkel 26

Konsulteerimismenetlus

1. Kui liikmesriik kaalub elamisloa või riigis viibimise õigust andva muu loa andmist kolmanda riigi kodanikule, kelle kohta on muu liikmesriik sisestanud hoiatusteade riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta, konsulteerib ta kõigepealt hoiatusteade sisestanud liikmesriigiga täiendava teabe vahetamise teel ning võtab arvesse viimase huve. Hoiatusteade sisestanud liikmesriik annab lõpliku vastuse seitsme päeva jooksul. Kui liikmesriik, kes kaalub elamisloa või muu riigis viibimise õigust andva loa andmist, otsustab selle loa anda, siis hoiatusteade riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta kustutatakse.
2. Kui liikmesriik kaalub riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta hoiatusteade sisestamist sellise kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on kehtiv elamisluba või muu riigis viibimise õigust andev luba, mille on väljastanud muu liikmesriik, konsulteerib ta kõigepealt loa andnud liikmesriigiga täiendava teabe vahetamise teel ning võtab arvesse viimase huve. Loa andnud liikmesriik annab lõpliku vastuse seitsme päeva jooksul. Kui loa andnud liikmesriik otsustab loa alles jätta, siis hoiatusteadet riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta ei sisestata.
3. Kui päringu tulemusel leitakse hoiatusteade riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmise kohta sellise kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on kehtiv elamisluba või muu riigis viibimise õigust andev luba, konsulteerib täideviiv liikmesriik kõigepealt elamisloa andnud liikmesriigiga ja hoiatusteade sisestanud liikmesriigiga täiendava teabe vahetamise teel, et otsustada viivitamata, kas meetet võib võtta. Kui elamisluba otsustatakse alles jätta, siis hoiatusteade kustutatakse.
4. Liikmesriigid esitavad ametile kooskõlas lõigetega 1–3 toimunud konsultatsioonide kohta aastast statistikat.

Artikkel 27

Tingimused hoiatusteade sisestamiseks selliste kolmandate riikide kodanike kohta, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid

1. Hoiatusteadet selliste kolmanda riigi kodanike kohta, kelle suhtes kohaldatakse vastavalt nõukogu vastu võetud õigusaktidele piiravat meetet, mille eesmärgiks on ära hoida sisenemine liikmesriikide territooriumile või transiit läbi nende territooriumi, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu kehtestatud reisikeeldu

⁷²

ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

rakendavaid meetmeid, sisestatakse tingimusel, et järgitakse andmekaitseõudeid, SISi riiki sisenemiseks ja riigis viibimiseks loa andmata jätmiseks.

2. Liikmesriik, kes vastutab kõigi liikmesriikide eest kõnealuste hoiatusteadete sisestamise, ajakohastamise ja kustutamise eest, määratakse Euroopa Liidu lepingu artikli 29 kohaselt võetud asjakohase meetme vastuvõtmisel. Vastutava liikmesriigi määramise menetlus sätestatakse ja töötatakse välja rakendusmeetmetega artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

VI PEATÜKK

PÄRINGUD BIOMEETRILISTE ANDMETE ALUSEL

Artikkel 28

Erieeskirjad fotode, näokujutiste ning sõrme- ja peopesajälgede kontrollimiseks või otsimiseks

1. Fotosid, näokujutisi ning sõrme- ja peopesajälgede andmeid otsitakse SISist sellise isiku tuvastamiseks, kes on leitud SISis tehtud tähtnumbrilise päringu tulemusel.
2. Isiku tuvastamiseks võib kasutada ka sõrme- ja peopesajälgede andmeid. SISis säilitatavaid sõrme- ja peopesajälgede andmeid kasutatakse tuvastamiseks juhul, kui isikusamasust ei saa kindlaks teha muul viisil.
3. SISis säilitatavates sõrme- ja peopesajälgede andmetes, mis on seotud artikli 24 alusel sisestatud hoiatusteadetega, võib samuti teha päringuid, kasutades täielikke või osalisi sõrme- või peopesajälgi, mis on leitud uuritavate kuritegude paikadest ja mille puhul on võimalik teha kindlaks, et need kuuluvad suure tõenäosusega õigusrikkumise toimepanijale, tingimusel et pädevad asutused ei saa isikusamasust kindlaks teha, kasutades muid riiklikke, Euroopa või rahvusvahelisi andmebaase.
4. Kohe, kui see on tehniliselt võimalik, võib isiku tuvastamiseks kasutada fotosid ja näokujutisi, tagades seejuures tuvastamise usaldusväärsuse. Fotode või näokujutiste alusel tuvastamist kasutatakse ainult tavapäraustes piiripunktides, kus kasutatakse iseteenindussüsteeme ja automaatseid piirikontrollisüsteeme.

VII PEATÜKK

JUURDEPÄÄSUÕIGUS JA HOIATUSTEADETE SÄILITAMINE

Artikkel 29

Asutused, kellel on hoiatusteadetele juurdepääsu õigus

1. SISi sisestatud andmetele on juurdepääs ja neid andmeid on õigus otsida otse SISi andmetest või SISi andmete koopiast ainult asutustel, kes vastutavad kolmandate riikide kodanike tuvastamise eest seoses järgmisega:
 - (a) kontroll piiril kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrusega (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad);
 - (b) asjaomases liikmesriigis tehtavad politsei- ja tollikontrollid ning nende kontrollide kooskõlastamine määratud asutuste poolt;
 - (c) muud õiguskaitsealased tegevused, mida tehakse asjaomases liikmesriigis kuritegude tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil;

- (d) kolmanda riigi kodanike sisenemisega liikmesriikide territooriumile, seal viibimisega, muu hulgas elamisloa ja pikaajalise viisa alusel, ning tagasisaatmisega seotud tingimuste uurimine ja otsuste tegemine;
 - (e) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 810/2009⁷³ viisataotluste uurimine ja nende kohta otsuste tegemine, sealhulgas viisade tühistamise, kehtetuks tunnistamise ja pikendamise otsused.
- 2. Artikli 24 lõigete 2 ja 3 ning artikli 27 kohaldamisel võivad õigust pääseda juurde SISi sisestatud andmetele ning neid otse otsida kasutada oma siseriiklike õigusaktide kohaste ülesannete täitmiseks ka riiklikud õigusasutused, sealhulgas need, kes vastutavad kriminaalmenetluses riikliku süüdistuse esitamise eest ja kohtuliku uurimise eest enne süüdistuse esitamist, ning nende koordineerivad asutused.
 - 3. Asutused, kes tegelevad lõike 1 punktis d osutatud tegevusega, võivad samuti kasutada õigust pääseda juurde määruse (EL) 2018/xxx [politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtav õiguslane koostöö] artikli 38 lõike 2 punktide j ja k kohaselt sisestatud andmetele isikutega seotud dokumentide kohta ja õigust neid andmeid otsida. Nende asutuste juurdepääsu andmetele reguleeritakse iga liikmesriigi õigusega.
 - 4. Käesolevas artiklis osutatud asutused lisatakse artikli 36 lõikes 8 osutatud nimekirja.

Artikkel 30 *Europoli juurdepääs SISi andmetele*

- 1. Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametil (Europol) on oma volituste piires õigus pääseda juurde SISi sisestatud andmetele ja neid otsida.
- 2. Juhul, kui Europol leiab päringu tulemusel SISist hoiatusteate, teavitab ta määruses (EL) 2016/794 kindlaks määratud kanalite kaudu hoiatusteate sisestanud liikmesriiki.
- 3. SISis tehtud päringu tulemusel saadud teavet võib kasutada ainult asjaomase liikmesriigi nõusolekul. Kui liikmesriik lubab kõnealust teavet kasutada, reguleeritakse selle käsitlemist Europoli poolt määrusega (EL) 2016/794. Europol võib kõnealuse teabe edastada kolmandatele riikidele ja kolmandatele asutustele ainult asjaomase liikmesriigi nõusolekul.
- 4. Europol võib määruse (EL) 2016/794 kohaselt nõuda asjaomaselt liikmesriigilt lisateavet.
- 5. Europol:
 - (a) ei ühenda SISi osi ühegi Europoli poolt või Europolis kasutatava andmete kogumiseks ja töötlemiseks ette nähtud arvutisüsteemiga ega edasta sellistele süsteemidele neis olevaid andmeid, millele tal on juurdepääs, ega laadi alla või kopeeri muul moel ühtegi SISi osa, ilma et see piiraks lõigete 3, 4 ja 6 kohaldamist;
 - (b) võimaldab juurdepääsu SISi sisestatud andmetele ainult selleks spetsiaalselt loa saanud Europoli personalile;
 - (c) võtab vastu ja kohaldab artiklites 10 ja 11 sätestatud meetmeid;

⁷³

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

- (d) lubab Euroopa Andmekaitseinspektoril vaadata läbi Europoli tegevused seoses SISi sisestatud andmetele juurde pääsemise ja nende otsimise õiguse kasutamisega.
6. Andmeid tohib kopeerida üksnes tehnilisel eesmärgil, tingimusel et kopeerimine on vajalik selleks, et Europoli nõuetekohaselt loa saanud töötajad saaksid otse päringut teha. Kõnealuste koopiaate suhtes kohaldatakse käesolevat määrust. Tehnilist koopiat kasutatakse SISi andmete säilitamiseks nendes andmetes päringu tegemise ajal. Need andmed kustutatakse, kui päring on tehtud. Sellist kasutamist ei käsitata SISi andmete ebaseadusliku allalaadimise ega kopeerimisena. Europol ei kopeeri liikmesriikide sisestatud hoiatusteadetega seotud andmeid ega lisaandmeid ega CS-SISi andmeid oma muudesse süsteemidesse.
 7. Lõikes 6 osutatud koopiaid, mille tulemusena moodustuvad *offline*-andmebaasid, võib säilitada ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 48 tundi. Hädaolukorras võib seda ajavahemikku pikendada kuni hädaolukorra lõppemiseni. Europol teavitab sellistest pikendamisest Euroopa Andmekaitseinspektorit.
 8. Europol võib saada ja töödelda täiendavat teavet vastavate SISi hoiatusteadete kohta, tingimusel et lõigetes 2–7 osutatud andmetöötluseeskirju kohaldatakse asjakohaselt.
 9. Selleks et kontrollida andmetöötluse õiguspärasust, rakendada siseseiret ning tagada nõuetekohane andmete turvalisus ja terviklus, peaks Europol pidama logi iga SISile juurdepääsu ja selles tehtud päringu kohta. Selliseid logisid ja dokumente ei käsitata SISi ühegi osa ebaseadusliku allalaadimise ega kopeerimisena.

Artikkel 31

Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade ja rändehalduse tugirühmade liikmete juurdepääs SISi andmetele

1. Kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artikli 40 lõikega 8 on Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade ja rändehalduse tugirühmade liikmetel oma volituste piires õigus pääseda juurde SISi sisestatud andmetele ja neid otsida.
2. Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade ja rändehalduse tugirühmade liikmed pääsevad SISi sisestatud andmetele juurde ja otsivaid neid kooskõlas lõikega 1 Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti loodud ja hooldatava tehnilise liidese kaudu, nagu on osutatud artikli 32 lõikes 2.
3. Juhul, kui Euroopa piiri- ja rannikuvalverühma või tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühma või rändehalduse tugirühma liige leiab päringu tulemusel SISist hoiatusteate, teavitatakse sellest hoiatusteate sisestanud liikmesriiki. Kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artikliga 40 võivad rühmade liikmed tegutseda SISis oleva hoiatusteate alusel ainult selle vastuvõtva liikmesriigi piirivalve või tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate juhiste järgi, kus nad tegutsevad, ja üldjuhul nende juuresolekul. Vastuvõttev liikmesriik võib volitada rühmade liikmeid enda nimel tegutsema.
4. Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade või rändehalduse tugirühmade liikmete iga süsteemi sisenemine ja päring logitakse vastavalt artikli 12 sätetele ning iga nende leitud andmete kasutamine registreeritakse.

5. Juurdepääs SISi sisestatud andmetele on ainult Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade või rändehalduse tugirühmade liikmetel ja seda ei laiendata muude rühmade liikmetele.
6. Artiklites 10 ja 11 sätestatud turvalisust ja konfidentsiaalsust tagavad meetmed võetakse vastu ja neid kohaldatakse.

Artikkel 32

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti juurdepääs SISi andmetele

1. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil on välispiiride toimimist või julgeolekut mõjutada võivate ohtude analüüsimiseks õigus pääseda koosõlas artiklitega 24 ja 27 juurde SISi sisestatud andmetele ja neid otsida.
2. Artikli 31 lõike 2 ja käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel loob Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet tehnilise liidese, mis võimaldab otseühendust keskse SISiga, ja hooldab seda.
3. Juhul kui Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet leiab päringu tulemusel SISist hoiatusteate, teavitab ta hoiatusteate sisestanud liikmesriiki.
4. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil on talle ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) loomist käsitleva määrusega antud ülesannete täitmiseks õigus pääseda koosõlas artiklitega 24 ja 27 juurde SISi sisestatud andmetele ja neid kontrollida.
5. Juhul, kui Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti lõike 2 kohase kontrolli tulemusel leitakse SISist hoiatusteate, kohaldatakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) loomist käsitleva määruse artiklis 22 sätestatud menetlust.
6. Käesoleva artikli sätteid ei tõlgendata nii, et see mõjutaks määruse (EL) 2016/1624 sätteid andmekaitse kohta või Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti töötajate vastutuse kohta loata või ebaõige andmetöötluse eest.
7. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti iga süsteemi sisenemine ja päring logitakse vastavalt artikli 12 sätetele ning iga tema leitud andmete kasutamine registreeritakse.
8. Välja arvatud juhul, kui seda on vaja ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) loomist käsitleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks, ei ühendata ühtegi SISi osa ühegi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti poolt või Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametis kasutatava andmete kogumiseks ja töötlemiseks ette nähtud arvutisüsteemiga ning SISis olevaid andmeid, millele Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil on juurdepääs, ei edastata sellistele süsteemidele. Ühtegi SISi osa ei laadita alla. Juurdepääsu ja päringute logimist ei käsitata SISi andmete allalaadimise ega kopeerimisena.
9. Artiklites 10 ja 11 sätestatud turvalisust ja konfidentsiaalsust tagavad meetmed võetakse vastu ja neid kohaldatakse.

Artikkel 33

Juurdepääsu ulatus

Lõppkasutajatel, sealhulgas Europolil ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil, on juurdepääs ainult sellistele andmetele, mida neil on vaja oma ülesannete täitmiseks.

Artikkel 34
Hoiatusteade säilitamise aeg

1. Käesoleva määruse kohaselt SISi sisestatud hoiatusteateid säilitatakse ainult niikaua, kui on vaja nende eesmärkide saavutamiseks, milleks hoiatusteated sisestati.
2. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik vaatab selle säilitamise vajaduse läbi viie aasta jooksul alates hoiatusteate sisestamisest SISi.
3. Iga liikmesriik määrab asjakohasel juhul lühema läbivaatamisperioodi kooskõlas siseriikliku õigusega.
4. Kui SIRENE büroos koordineerimise ja andmekvaliteedi kontrollimise eest vastutavatele töötajatele saab selgeks, et isikut käsitlev hoiatusteade on täitnud oma eesmärgi ja tuleks SISist kustutada, teavitavad töötajad sellest hoiatusteate sisestanud asutust. Asutusel on alates selle teate saamisest aega 30 kalendripäeva, et teatada, et hoiatusteade on kustutatud või kustutatakse, või esitada hoiatusteate säilitamise pikendamise põhjused. Kui 30päevase ajavahemiku möödudes ei ole vastust saadud, kustutavad hoiatusteate SIRENE büroo töötajad. SIRENE bürood teavitavad selle valdkonna võimalikest korduvatest probleemidest oma riiklikku järelevalveasutust.
5. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik võib läbivaatamisperioodi jooksul pärast põhjalikku üksikjuhtumipõhist hindamist, mis tuleb registreerida, otsustada hoiatusteadet kauem säilitada, kui see osutub vajalikuks eesmärkidel, milleks hoiatusteade sisestati. Sellisel juhul kohaldatakse lõiget 2 ka pikendamise suhtes. CS-SISile tuleb teatada igast hoiatusteate pikendamisest.
6. Pärast lõikes 2 osutatud läbivaatamisperioodi kustutatakse hoiatusteated automaatselt, välja arvatud juhul, kui hoiatusteate sisestanud liikmesriik on CS-SISile teatanud hoiatusteate pikendamisest vastavalt lõikele 5. CS-SIS teavitab liikmesriike andmete plaanipärasest kustutamisest süsteemist automaatselt neli kuud ette.
7. Liikmesriigid teevad statistikat selliste hoiatusteade arvu kohta, mille säilitamisaega on pikendatud vastavalt lõikele 5.

Artikkel 35
Hoiatusteade kustutamine

1. Artikli 24 kohased hoiatusteated riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise kohta kustutatakse, kui pädev asutus on hoiatusteate sisestamise otsuse tagasi võtnud, järgides artiklis 26 osutatud konsulteerimismenetlust, kui see on asjakohane.
2. Hoiatusteated selliste kolmanda riigi kodanike kohta, kelle suhtes kohaldatakse artiklis 27 osutatud piiravat meedet, kustutatakse, kui reisikeeldu rakendav meede on lõpetatud, peatatud või tühistatud.
3. Hoiatusteated, mis on sisestatud sellise riigi kodakondsuse omandanud isiku kohta, kelle kodanikel on liidus vaba liikumise õigus, kustutatakse kohe, kui teate sisestanud liikmesriigile saab teatavaks või talle teatatakse vastavalt artiklile 38, et asjaomane isik on omandanud sellise kodakondsuse.

VIII PEATÜKK

ÜLDISED ANDMETÖÖTLUSEESKIRJAD

Artikkel 36

SISi andmete töötlemine

1. Liikmesriigid võivad töödelda artiklis 20 osutatud andmeid nende territooriumile sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmiseks.
2. Andmeid võib kopeerida ainult tehnilisel otstarbel, kui kopeerimine on artiklis 29 osutatud asutustele vajalik otsese päringu tegemiseks. Kõnealuste koopiade suhtes kohaldatakse käesoleva määruse sätteid. Liikmesriik ei kopeeri muu liikmesriigi sisestatud hoiatusteadetega seotud andmeid ega lisaandmeid oma N.SISist ega CS-SISist muudesse siseriiklikesse andmefailidesse.
3. Lõikes 2 osutatud tehnilisi koopiaid, mille tulemusena moodustuvad *offline*-andmebaasid, võib säilitada ajavahemiku jooksul, mis ei ületa 48 tundi. Hädaolukorras võib seda ajavahemikku pikendada kuni hädaolukorra lõppemiseni.

Olenemata esimesest lõigust, ei ole lubatud tehnilised koopiad, mille tulemusena moodustuvad viisaid väljastavate asutuste poolt kasutatavad *offline*-andmebaasid, välja arvatud koopiad, mis on tehtud üksnes sellises hädaolukorras kasutamiseks, mil võrk on olnud enam kui 24 tunni jooksul ligipääsmatu.

Liikmesriigid peavad kõnealuste koopiade ajakohastatud registrit, teevad selle registri kättesaadavaks oma riiklikule järelevalveasutusele ning tagavad kõnealuste koopiade suhtes kõigi käeoleva määruse sätete, eriti artikli 10 kohaldamise.
4. Juurdepääs andmetele antakse üksnes artiklis 29 osutatud riiklike asutuste pädevuse piires ja nõuetekohaselt volitatud töötajatele.
5. SISis sisalduvat teavet võib töödelda muudel eesmärkidel kui need, milleks see SISi sisestati, ainult juhul, kui see on seotud konkreetse juhtumiga ning vajalik avalikku korda ja julgeolekut ähvardava vahetu tõsise ohu ärahoidmiseks, olulistel riikliku julgeolekuga seotud kaalutlustel või raske kuriteo tõkestamiseks. Selleks tuleb eelnevalt saada teate sisestanud liikmesriigi luba.
6. Määruse (EL) 2018/xxx artikli 38 lõike 2 punktide j ja k kohaselt sisestatud andmeid isikutega seotud dokumentide kohta võivad artikli 29 lõike 1 punktis d osutatud asutused kasutada kooskõlas iga liikmesriigi õigusega.
7. Andmekasutust, mis ei vasta lõigetele 1–6, käsitatakse iga liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel väärkasutusena.
8. Iga liikmesriik edastab ametile nende pädevate asutuste nimekirja, kellel on vastavalt käesolevale määrusele lubatud SISis sisalduvaid andmeid otse otsida, ning nimekirja mis tahes hilisemad muudatused. Selles nimekirjas on iga asutuse puhul märgitud, milliseid andmeid ja millisel eesmärgil ta võib otsida. Amet tagab nimekirja iga-aastase avaldamise *Euroopa Liidu Teatajas*.
9. Kui liidu õigusega ei nähta ette erisätteid, kohaldatakse liikmesriigi N.SISi sisestatud andmete suhtes asjaomase liikmesriigi õigust.

Artikkel 37
SISi andmed ja siseriiklikud failid

1. Artikli 36 lõikega 2 ei piirata liikmesriigi õigust hoida oma siseriiklikes failides SISi andmeid, millega seoses on tema territooriumil meetmeid võetud. Neid andmeid hoitakse siseriiklikes failides maksimaalselt kolm aastat, välja arvatud juhul, kui siseriiklike õigusaktide erisätetega on ette nähtud pikem säilitamisaeg.
2. Artikli 36 lõikega 2 ei piirata liikmesriigi õigust hoida oma siseriiklikes failides andmeid, mis sisalduvad selle liikmesriigi poolt SISi sisestatud konkreetsetes hoiatusteates.

Artikkel 38
Teave hoiatusteate täitmata jätmise kohta

Kui taotletud meedet ei saa võtta, teavitab taotluse saanud liikmesriik sellest viivitamata hoiatusteate sisestanud liikmesriiki.

Artikkel 39
SISis töödeldavate andmete kvaliteet

1. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik vastutab selle eest, et andmed on täpsed, ajakohased ja õiguspäraselt SISi sisestatud.
2. Ainult hoiatusteate sisestanud liikmesriigil on lubatud muuta, täiendada, parandada, ajakohastada või kustutada enda sisestatud andmeid.
3. Kui liikmesriigil, kes ei ole hoiatusteadet sisestanud, on tõendeid selle kohta, et teatav andmekirje on faktiliselt ebatäpne või et seda on ebaseaduslikult säilitatud, teavitab ta sellest hoiatusteate sisestanud liikmesriiki esimesel võimalusel ja mitte hiljem kui 10 päeva möödumisel tõendite saamisest täiendava teabe vahetamise teel. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik kontrollib saadud teavet ja vajaduse korral parandab või kustutab kõnealuse andmekirje viivitamata.
4. Kui liikmesriigid ei suuda kahe kuu jooksul lõikes 3 kirjeldatud tõendite saamisest jõuda kokkuleppele, esitab liikmesriik, kes hoiatusteadet ei sisestanud, küsimuse otsustamiseks asjaomastele riiklike järelevalveasutustele.
5. Kui isik kaebab, et ta ei ole see, keda hoiatusteate alusel otsitakse, vahetavad liikmesriigid täiendavat teavet. Kui kontrollimise tulemusel selgub, et tegemist on tõepoolest kahe erineva isikuga, teavitatakse kaebajat artiklis 42 sätestatud meetmetest.
6. Kui isiku kohta on juba sisestatud SISi hoiatusteade, lepib uut teadet sisestav liikmesriik teate sisestamises kokku esimese hoiatusteate sisestanud liikmesriigiga. Kokkulepe saavutatakse täiendava teabe vahetamise alusel.

Artikkel 40
Turvaintsidendid

1. Mis tahes sündmust, mis mõjutab või võib mõjutada SISi turvalisust ning mis võib põhjustada SISi andmete kahjustumise või kaotuse, käsitatakse turvaintsidendina, eelkõige juhul, kui andmetele võis olla võimalik juurde pääseda või kui andmete kättesaadavus, terviklus ja konfidentsiaalsus on sattunud või võis sattuda ohtu.
2. Turvaintsidentidele reageeritakse kiirelt, tulemuslikult ja nõuetekohaselt.

3. Liikmesriigid teavitavad turvaintsidentidest komisjoni, ametit ja Euroopa Andmekaitseinspektorit. Amet teavitab turvaintsidentidest komisjoni ja Euroopa Andmekaitseinspektorit.
4. Teave sellise turvaintsidenti kohta, millel on või võib olla mõju SISi toimimisele liikmesriigis või ametis või muude liikmesriikide sisestatud või edastatud andmete kättesaadavusele, terviklusele ja konfidentsiaalsusele, antakse liikmesriikidele ja sellest antakse teada ameti intsidentide haldamise kava kohaselt.

Artikkel 41

Sarnaste tunnustega isikute eristamine

Kui uue hoiatusteate sisestamisel ilmneb, et SISis on juba isik, kellel on sama isikutunnus, kohaldatakse järgmist menetlust:

- (a) SIRENE büroo võtab ühendust taotleva asutusega, et selgitada, kas hoiatusteade käsitleb sama isikut või mitte;
- (b) kui ristkontrollimise tulemusel selgub, et uus hoiatusteade käsitleb tõepoolest sama isikut, kes on juba SISis, kohaldab SIRENE büroo artikli 39 lõikes 6 osutatud mitme hoiatusteate sisestamise menetlust. Kui kontrollimise tulemusel selgub, et tegemist on kahe erineva isikuga, kiidab SIRENE büroo teise hoiatusteate sisestamise taotluse heaks, lisades vajalikud andmed valesti tuvastamise vältimiseks.

Artikkel 42

Lisaandmed identiteedi väärkasutamise puhul

1. Kui hoiatusteates tegelikult silmas peetud isikut on võimalik segamini ajada isikuga, kelle identiteeti on väärkasutatud, lisab hoiatusteate sisestanud liikmesriik asjaomase isiku sõnaselgel nõusolekul hoiatusteatesse viimasega seotud andmed, et hoida ära valesti tuvastamise negatiivseid tagajärgi.
2. Andmeid sellise isiku kohta, kelle identiteeti on väärkasutatud, kasutatakse ainult selleks et:
 - (a) pädev asutus saaks eristada isikut, kelle identiteeti on väärkasutatud, isikust, keda on hoiatusteates tegelikult silmas peetud;
 - (b) isik, kelle identiteeti on väärkasutatud, saaks tõendada oma isikut ja asjaolu, et tema identiteeti on väärkasutatud.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel võib SISi sisestada ja seal edasi töödelda ainult järgmisi isikuandmeid:
 - (a) perekonnanimi (-nimed);
 - (b) eesnimi (-nimed);
 - (c) sünninimi (-nimed);
 - (d) varem kasutatud nimed ning kõik varjunimed, mis võimaluse korral sisestatakse eraldi;
 - (e) erilised muutumatud ja objektiivsed füüsilised tundemärgid;
 - (f) sünnikoht;
 - (g) sünniaeg;
 - (h) sugu;

- (i) näokujutised;
 - (j) sõrmejäljed;
 - (k) kodakondsus(ed);
 - (l) isiku isikut tõendava dokumendi kategooria;
 - (m) isiku isikut tõendava dokumendi välja andnud riik;
 - (n) isiku isikut tõendava dokumendi number (numbrid);
 - (o) isiku isikut tõendava dokumendi väljaandmise kuupäev;
 - (p) ohvri aadress;
 - (q) ohvri isa nimi;
 - (r) ohvri ema nimi.
4. Lõikes 3 osutatud andmete sisestamiseks ja edasiseks töötlemiseks vajalikud tehnilised eeskirjad kehtestatakse rakendusmeetmetega, mis sätestatakse ja töötatakse välja artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
 5. Lõikes 3 osutatud andmed kustutatakse koos vastava hoiatusteate kustutamisega või varem, kui isik seda taotleb.
 6. Lõikes 3 osutatud andmetele võivad juurde pääseda vaid need asutused, kellel on vastavale hoiatusteatele juurdepääsu õigus. Nad võivad seda teha üksnes valesti tuvastamise vältimiseks.

Artikkel 43

Hoiatusteadetevahelised lingid

1. Liikmesriik võib luua lingi tema poolt SISi sisestatavate hoiatusteadete vahel. Sellise lingi eesmärk on luua seos kahe või enama teate vahel.
2. Lingi loomine ei mõjuta lingitud hoiatusteadete alusel võetavaid konkreetseid meetmeid ega ühegi lingitud hoiatusteate säilitamise aega.
3. Lingi loomine ei mõjuta käesolevas määruses sätestatud juurdepääsuõigusi. Asutused, kellel ei ole teatavate kategooriate hoiatusteadetele juurdepääsu õigust, ei näe linki hoiatusteatele, millele neil ei ole juurdepääsu.
4. Liikmesriik loob hoiatusteadete vahel lingi juhul, kui selleks on operatiivvajadus.
5. Kui liikmesriik leiab, et teise liikmesriigi poolt lingi loomine teadete vahel on vastuolus tema siseriikliku õiguse või rahvusvaheliste kohustustega, võib ta võtta vajalikke meetmeid tagamaks, et lingile puudub tema territooriumil juurdepääs või sellele ei ole juurdepääsu tema asutustel, mis asuvad väljaspool tema territooriumi.
6. Hoiatusteadete linkimise tehnilised eeskirjad sätestatakse ja töötatakse välja artikli 55 lõikes 2 kindlaks määratud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 44

Täiendava teabe eesmärk ja säilitamise aeg

1. Liikmesriigid säilitavad SIRENE büroos viiteid hoiatusteadete aluseks olevatele otsustele, et aidata kaasa täiendava teabe vahetamisele.
2. Teabevahetuse tulemusena SIRENE büroo poolt failides säilitatavaid isikuandmeid hoitakse ainult nii kaua, kui võib olla vaja nende eesmärkide saavutamiseks, milleks

need andmed esitati. Andmed kustutatakse igal juhul hiljemalt ühe aasta möödumisel asjaomase hoiatusteate SISist kustutamisest.

3. Lõige 2 ei piira liikmesriigi õigust hoida siseriiklikes failides andmeid konkreetse hoiatusteate kohta, mille asjaomane liikmesriik on sisestanud või millega seoses on asjaomase liikmesriigi territooriumil võetud meetmeid. Ajavahemik, mille jooksul võib selliseid andmeid kõnealustes failides säilitada, määratakse kindlaks siseriikliku õiguse kohaselt.

Artikkel 45

Isikuandmete edastamine kolmandatele isikutele

Käesoleva määruse kohaseid SISis töödeldavaid andmeid ja seonduvat täiendavat teavet ei edastata kolmandatele riikidele ega rahvusvahelistele organisatsioonidele ega tehta neile kättesaadavaks.

IX PEATÜKK

ANDMEKAITSE

Artikkel 46

Kohaldatavad õigusaktid

1. Ametis käesoleva määruse alusel isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.
2. Käesoleva määruse artiklis 29 osutatud asutuste poolt isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust 2016/679, kui ei kohaldata direktiivi (EL) 2016/680 üle võtvaid siseriiklikke sätteid.
3. Kui riiklikud pädevad asutused töötlevad andmeid eesmärgiga tõkestada, uurida või avastada kuritegusid või võtta nende eest vastutusele või pöörata täitmisele kriminaalkaristusi, sealhulgas võttes avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude ärahoidmiseks kaitsemeetmeid, kohaldatakse direktiivi (EL) 2016/680 üle võtvaid siseriiklikke sätteid.

Artikkel 47

Juurdepääsuõigus, ebatäpsete andmete parandamine ja ebaseaduslikult säilitatavate andmete kustutamine

1. Andmesubjektid rakendavad oma õigust omada juurdepääsu nendega seotud SISi sisestatud andmetele ja lasta kõnealuseid andmeid parandada või kustutada vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus nad seda õigust kasutavad.
2. Kui siseriikliku õiguse kohaselt on see ette nähtud, otsustab riiklik järelevalveasutus, kas ja kuidas teavet edastatakse.
3. Liikmesriik, kes ei ole hoiatusteadet sisestanud, võib selliseid andmeid käsitlevat teavet edastada ainult siis, kui ta on eelnevalt andnud hoiatusteate sisestanud liikmesriigile võimaluse esitada oma seisukoht. Seda tehakse täiendava teabe vahetamise teel.
4. Tingimusel et ja seni kuni selline osaline või täielik piirang on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, teeb liikmesriik kooskõlas siseriikliku

õigusega ja asjaomase füüsilise isiku põhiõigusi ja õigustatud huve nõuetekohaselt arvesse võttes otsuse mitte anda andmesubjektile kogu või osalist teavet, selleks et

- (a) vältida ametlike või õiguslike päringute, uurimiste või menetluste takistamist;
 - (b) hoida ära süütegude tõkestamise, avastamise, uurimise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise kahjustamist;
 - (c) kaitsta avalikku julgeolekut;
 - (d) kaitsta riiklikku julgeolekut;
 - (e) kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi.
5. Asjaomast isikut teavitatakse nii kiiresti kui võimalik ja mitte hiljem kui 60 päeva pärast kuupäeva, mil isik juurdepääsu taotles, või varem, kui siseriiklike õigusaktidega on nii sätestatud.
6. Asjaomast isikut teavitatakse järelmeetmetest, mis võetakse, kui ta rakendab oma õigust parandada ja kustutada andmeid, nii kiiresti kui võimalik ja mitte hiljem kui kolm kuud pärast kuupäeva, mil isik parandamist või kustutamist taotles, või varem, kui siseriiklike õigusaktidega on nii sätestatud.

Artikkel 48 *Õigus teabele*

1. Kolmandate riikide kodanikke, kelle kohta on kooskõlas käesoleva määrusega sisestatud hoiatusteaded, teavitatakse vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artiklitele 10 ja 11. See teave esitatakse kirjalikult koos sellise artikli 24 lõikes 1 osutatud siseriikliku otsuse koopiaga, mille alusel hoiatusteaded sisestati, või viitega sellele otsusele.
2. Sellist teavet ei esitata,
- (f) kui
 - i) asjaomaselt kolmanda riigi kodanikult ei ole saadud isikuandmeid ning
 - ii) teabe esitamine osutub võimatuks või eeldaks ülemääraseid jõupingutusi;
 - (g) kui asjaomasel kolmanda riigi kodanikul on see teave juba olemas;
 - (h) kui siseriikliku õiguse kohaselt on võimalik piirata õigust teavet saada, eelkõige riikliku julgeoleku, riigikaitse ja avaliku julgeoleku kaitsmiseks ning kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks ja avastamiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks.

Artikkel 49 *Õiguskaitsevahendid*

1. Iga isik võib esitada hagi kohtule või mis tahes liikmesriigi õigusaktide alusel pädevale asutusele temaga seotud hoiatustele juurdepääsu saamiseks, selle parandamiseks või kustutamiseks või selle kohta teabe või sellega seoses kompensatsiooni saamiseks.
2. Ilma et see piiraks artikli 53 sätete kohaldamist, kohustuvad liikmesriigid vastastikku täitmisele pöörama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohtute või asutuste tehtud lõplikke otsuseid.

3. Õiguskaitsevahendite toimimisest tervikliku ülevaate saamiseks palutakse riiklikel järelevalveasutustel töötada välja standardne statistikasüsteem, et anda igal aastal aru järgmise kohta:
- (a) andmesubjektide poolt vastutavale töötlejale esitatud juurdepääsutaotluste arv ja andmetele juurdepääsu andmise juhtumite arv;
 - (b) andmesubjektide poolt riiklikule järelevalveasutusele esitatud juurdepääsutaotluste arv ja andmetele juurdepääsu andmise juhtumite arv;
 - (c) vastutavale töötlejale esitatud ebatäpsete andmete parandamise ja ebaseaduslikult säilitatud andmete kustutamise taotluste arv ning andmete parandamise või kustutamise juhtumite arv;
 - (d) riiklikule järelevalveasutusele esitatud ebatäpsete andmete parandamise ja ebaseaduslikult säilitatud andmete kustutamise taotluste arv;
 - (e) kohtule esitatud hagide arv;
 - (f) selliste kohtuasjade arv, kus kohus on teinud juhtumi mõne aspekti kohta otsuse taotleja kasuks;
 - (g) mis tahes tähelepanekud, mis puudutavad selliste lõplike otsuste vastastikuse tunnustamise juhtumeid, mille muude liikmesriikide kohtud või asutused on teinud hoiatusteate sisestanud liikmesriigi hoiatusteadete kohta.

Riiklike järelevalveasutuste aruanded edastatakse artiklis 52 sätestatud koostöömehhanismile.

Artikkel 50 *Järelevalve N.SISi üle*

1. Iga liikmesriik tagab, et sõltumatu riiklik järelevalveasutus / sõltumatud riiklikud järelevalveasutused, mille iga liikmesriik on määranud ning millel on direktiivi (EL) 2016/680 VI peatükis või määruse (EL) 2016/679 VI peatükis osutatud volitused, teeb/teevad sõltumatult järelevalvet SISis sisalduvate isikuandmete tema territooriumil töötlemise ja tema territooriumilt edastamise õiguspärasuse ning täiendava teabe vahetamise ja edasise töötlemise üle.
2. Siseriiklik järelevalveasutus tagab, et vähemalt kord nelja aasta jooksul tehakse kooskõlas rahvusvaheliste auditistandarditega N.SISis toimuvate andmetöötlustoimingute audit. Auditit teeb riiklik järelevalveasutus või selle tellib riiklik järelevalveasutus otse sõltumatult andmekaitseaudiitorilt. Riiklik järelevalveasutus säilitab alati kontrolli sõltumatu audiitori tegevuse üle ja vastutab selle eest.
3. Liikmesriigid tagavad, et nende riiklikul järelevalveasutusel on piisavalt ressursse talle käesoleva määrusega usaldatud ülesannete täitmiseks.

Artikkel 51 *Järelevalve ameti üle*

1. Euroopa Andmekaitseinspektor tagab, et isikuandmete töötlemise toiminguid tehakse ametis vastavalt käesolevale määrusele. Seoses sellega kohaldatakse määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklites 46 ja 47 osutatud kohustusi ja õigusi.
2. Euroopa Andmekaitseinspektor tagab, et vähemalt kord nelja aasta jooksul tehakse kooskõlas rahvusvaheliste auditistandarditega ameti tehtavate isikuandmete

töötlemise toimingute audit. Auditaruanne saadetakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, ametile, komisjonile ja riiklikele järelevalveasutustele. Ametile antakse võimalus teha enne aruande vastuvõtmist selle kohta märkusi.

Artikkel 52

Riiklike järelevalveasutuste ja Euroopa Andmekaitseinspektori koostöö

1. Riiklikud järelevalveasutused ja Euroopa Andmekaitseinspektor, tegutsedes mõlemad oma pädevuse piirides, teevad üksteisega oma kohustuste raames aktiivselt koostööd ja tagavad SISI koordineeritud järelevalve.
2. Tegutsedes oma pädevuse piires, vahetavad nad vastavalt vajadusele asjakohast teavet, abistavad üksteist auditite ja kontrollide tegemisel, uurivad käesoleva määruse ja liidu muude kohaldatavate õigusaktide tõlgendamisel või kohaldamisel tekkivaid raskusi, uurivad sõltumatu järelevalve või andmesubjektide õiguste rakendamise tulemusel ilmnenu probleeme, koostavad ühtlustatud ettepanekuid probleemide ühiseks lahendamiseks ning edendavad teadlikkust andmekaitseõigustest.
3. Riiklikud järelevalveasutused ja Euroopa Andmekaitseinspektor kohtuvad lõikes 2 sätestatud eesmärkidel vähemalt kaks korda aastas määrusega (EL) 2016/679 asutatud Euroopa Andmekaitse nõukogu raames. Nende kohtumiste kulud kannab ja nende korraldamise eest vastutab määrusega (EL) 2016/679 asutatud andmekaitse nõukogu. Esimesel koosolekul võetakse vastu kodukord. Vastavalt vajadusele töötatakse ühiselt välja täiendavad töömeetodid.
4. Iga kahe aasta tagant edastatakse määrusega (EL) 2016/679 asutatud andmekaitse nõukogule, Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ühine tegevusaruanne koordineeritud järelevalve kohta.

X PEATÜKK

VASTUTUS

Artikkel 53

Vastutus

1. Iga liikmesriik vastutab mis tahes kahju eest, mida on põhjustatud isikule N.SISI kasutamisega. See kehtib ka juhul, kui kahju on põhjustanud hoiatusteate sisestanud liikmesriik, kes on sisestanud faktiliselt ebaõigeid andmeid või säilitanud andmeid ebaseaduslikult.
2. Kui hagi on esitatud liikmesriigi vastu, kes ei ole hoiatusteate sisestanud liikmesriik, siis on viimane taotluse korral kohustatud hüvitama kompensatsioonina välja makstud summad, välja arvatud juhul, kui hüvitamist taotleb liikmesriik on kasutanud andmeid käesoleva määruse sätteid rikkudes.
3. Kui SISile tekitatakse kahju seetõttu, et liikmesriik ei ole täitnud käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, loetakse see liikmesriik kahju eest vastutavaks, välja arvatud juhul ja sel määral, kui amet või muud SISis osalevad liikmesriigid ei ole võtnud mõistlikke meetmeid kahju vältimiseks või selle mõju minimeerimiseks.

XI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 54

Järelevalve ja statistika

1. Amet tagab, et oleks kehtestatud menetlused, mille abil jälgida SISi toimimist, võrreldes tulemusi, kulutasuvust, turvalisust ja teenuste kvaliteeti seatud eesmärkidega.
2. Tehnilise hoolduse, aruandluse ja statistika eesmärgil on ametil juurdepääs vajalikule teabele, mis on seotud keskses SISis tehtavate tööstustoimingutega.
3. Amet teeb päevast, kuist ja aastast statistikat, millest nähtub nii terviküsteemi kui ka liikmesriikide lõikes kirjete arv hoiatusteate kategooria kohta, päringutabamuste arv hoiatusteate kategooria kohta aastas ja see, kui mitu korda SISis päringuid tehti ja mitu korda seda kasutati hoiatusteade sisestamiseks, ajakohastamiseks või kustutamiseks, sealhulgas statistika artiklis 26 osutatud konsulteerimismenetluse kohta. Selline statistika ei sisalda isikuandmeid. Iga-aastane statistikaaruanne avaldatakse.
4. Liikmesriigid, Europol ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet esitavad ametile ja komisjonile teabe, mida on vaja lõigetes 7 ja 8 osutatud aruannete koostamiseks.
5. Amet esitab liikmesriikidele, komisjonile, Europolile ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile enda koostatud statistilisi aruandeid. Liidu õigusaktide rakendamise jälgimiseks võib komisjon paluda, et amet esitaks korrapäraselt või erakorraliselt täiendavaid spetsiifilisi statistikaaruandeid SISi toimimise või kasutamise ja SIRENE teabevahetuse kohta.
6. Käesoleva artikli lõigete 3–5 ning artikli 15 lõike 5 kohaldamisel loob amet oma tehnilistes keskustes keskse andmehoidla, mis sisaldab käesoleva artikli lõikes 3 ning artikli 15 lõikes 5 osutatud teavet, mis ei võimalda isikute tuvastamist, ning võtab selle kasutusele ja hostib seda ning võimaldab komisjonil ja lõikes 5 osutatud ametitel saada asjakohaseid aruandeid ja statistikat. Amet annab liikmesriikidele, komisjonile, Europolile ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile kesksele andmehoidlale sideinfrastruktuuri kaudu turvalise juurdepääsu ning üksnes aruandmise ja statistika tegemise eesmärgil kontrolli juurdepääsu ja spetsiifiliste kasutajaprofiilide üle.

Üksikasjalikud eeskirjad keskse andmehoidla toimimise kohta ning andmehoidla suhtes kohaldatavad andmekaitse- ja turvaeeskirjad sätestatakse ja töötatakse välja rakendusmeetmetega, mis võetakse vastu artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
7. Kaks aastat pärast SISi kasutuselevõtmist ja pärast seda iga kahe aasta järel esitab amet Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis käsitleb keskse SISi ja sideinfrastruktuuri tehnilist toimimist, sealhulgas nende turvalisust, ning täiendava teabe kahe- ja mitmepoolset vahetamist liikmesriikide vahel.
8. Kolm aastat pärast SISi kasutuselevõtmist ja pärast seda iga nelja aasta järel annab komisjon keskse SISile ja liikmesriikidevahelisele täiendava teabe kahe- ja mitmepoolsele vahetamisele üldhinnangu. Kõnealuses üldhinnangus käsitletakse eesmärkidega võrreldes saavutatud tulemusi ning hinnatakse tegevuse aluspõhimõtete jätkuvat kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist keskse SISi

suhtes, keskse SISi turvalisust ja mis tahes mõjusid tulevastele toimingutele. Komisjon edastab hinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 55 *Komiteemenetlus*

1. Komisjoni abistab komitee. See on määruse (EL) nr 182/2011 kohane komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 56

Määruse (EL) nr 515/2014 muutmine

Määrust (EL) 515/2014⁷⁴ muudetakse järgmiselt.

Artiklile 6 lisatakse lõige 6:

„6. Arendusetapis eraldatakse liikmesriikidele veel 36,8 miljonit eurot, mis makstakse ühekordse kindla summana, mis lisatakse assigneeringu põhisummale, ning mida liikmesriigid kasutavad täies ulatuses SISi riiklike süsteemide rahastamiseks, et tagada nende kiire ja tulemuslik ajakohastamine kooskõlas keskse SISi rakendamisega, nagu on nõutud määruses (EL) 2018/...^{*} ja määruses (EL) 2018/...^{**}.

**Määrus, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös (ELT.....).*

***Määrus (EL) 2018/..., milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist riigipiiri ületamise kontrolli valdkonnas (ELT...)*“.

Artikkel 57 *Kehtetuks tunnistamine*

Määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi loomist, toimimist ja kasutamist.

Komisjoni 4. mai 2010. aasta otsus 2010/261/EL keskse SIS II ja sideinfrastruktuuri turvakava kohta⁷⁵.

Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni⁷⁶ artikkel 25.

Artikkel 58 *Jõustumine ja kohaldamine*

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates komisjoni kindlaks määratud kuupäevast pärast seda, kui
(a) on vastu võetud vajalikud rakendusmeetmed;

⁷⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (ELT L 150, 20.5.2014, lk 143).

⁷⁵ Komisjoni 4. mai 2010. aasta otsus 2010/261/EL keskse SIS II ja sideinfrastruktuuri turvakava kohta (ELT L 112, 5.5.2010, lk 31).

⁷⁶ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.

- (b) liikmesriigid on komisjonile teatanud, et nad on võtnud vajalikud tehnilised ja õiguslikud meetmed SISI andmete töötlemiseks ja täiendava teabe vahetamiseks vastavalt käesolevale määrusele;
- (c) amet on teavitanud komisjoni kõigi CS-SISI ning CS-SISI ja N.SISI koostalitlusega seotud testimistegevuste lõpuleviimisest.

3. Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist riigipiiri ületamise kontrolli valdkonnas ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB⁷⁷) struktuurile

Poliitikavaldkond: ränne ja siseasjad (jaotis 18)

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

- ☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**
- ☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**⁷⁸
- ☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**
- ☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Eesmärk – liikuda uue rändepoliitika suunas

Selleks et tegeleda uute julgeoleku- ja rändeprobleemidega on komisjon rõhutanud mitu korda vajadust vaadata läbi SISi õiguslik alus. Näiteks märkis komisjon Euroopa rände tegevuskavas,⁷⁹ et piiride tõhusam haldamine tähendab seda, et IT-süsteemide ja -tehnoloogiate pakutavaid võimalusi tuleb paremini ära kasutada. Euroopa julgeoleku tegevuskavas⁸⁰ andis komisjon teada oma kavatsusest hinnata SISi 2015.–2016. aastal ja uurida võimalusi aidata liikmesriikidel rakendada riiklikul tasandil kehtestatud reisikeelde. ELi tegevuskavas rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks⁸¹ märkis komisjon, et kaalub võimalust muuta liikmesriikide ametiasutustele kohustuslikuks kõigi sisenemiskeeldude sisestamine SISi, et tagada nende täitmine kogu ELis. Lisaks märkis komisjon, et kaalub liikmesriikide asutuste tagasisaatmisotsuste sisestamise võimalust ja proportsionaalsust; selle eesmärk oleks teha kindlaks, kas ebaseadusliku rändaja suhtes on teises liikmesriigis tehtud tagasisaatmisotsus. Komisjon rõhutas teatistes „Piirivalve ja julgeoleku tugevamad ja arukamad infosüsteemid“,⁸² et uurib SISi võimalikke lisafunktsioone ja ettepanekuid süsteemi õigusliku aluse läbivaatamise kohta.

⁷⁷ ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

⁷⁸ Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

⁷⁹ COM(2015) 240 (final).

⁸⁰ COM(2015) 185 (final).

⁸¹ COM(2015) 285 (final).

⁸² COM(2016) 205 (final).

Süsteemi üldise hindamise tulemusel ning eelnimetatud teatistes osutatud komisjoni mitmeaastaste eesmärkidega ning rände ja siseasjade peadirektoraadi 2016.–2020. aasta strateegilise kavaga⁸³ täielikult kooskõlas on käesoleva ettepaneku eesmärk reformida Schengeni infosüsteemi struktuuri, toimimist ja kasutamist riigipiiri ületamise kontrolli valdkonnas.

1.4.2. *Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile*

Erieesmärk nr...

Rände ja siseasjade peadirektoraadi 2017. aasta juhtimiskava – erieesmärk nr 1.2:
tulemuslik piirihaldus – päästa elusid ja tagada turvalised ELi välispiirid

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Peatükk 18 02 – sisejulgeolek

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Poliitikameetme põhieesmärgid on järgmised:

- 1) Aidata hoida kõrget turvalisuse taset ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal.
- 2) Suurendada piirikontrolli tulemuslikkust ja tõhusust.

Aastatel 2015–2016 rände ja siseasjade peadirektoraadi korraldatud SISI üldise hindamise käigus soovitati süsteemi tehnilisi parandusi ning riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmiste haldamise valdkonnas riiklike menetluste ühtlustamist. Näiteks on praegu kehtiva SIS II määruse kohaselt liikmesriikidel lubatud sisestada süsteemi hoiatusteateid riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmise kohta, kuid selle tegemine ei ole kohustuslik. Mõned liikmesriigid sisestavad SISI süstemaatiliselt kõik sisenemiskeelud, teised seda aga ei tee. Seega aitab käesolev ettepanek, millega muudetakse kohustuslikuks sisestada SISI kõik sisenemiskeelud, saavutada selles valdkonnas suurema ühtluse ning määrab kindlaks ühised eeskirjad süsteemi hoiatusteade sisestamise kohta ja täpsustab hoiatusteate aluseks olevat põhjust.

Uue ettepanekuga nähakse ette meetmed lõppkasutajate operatiiv- ja tehniliste vajaduste käsitlemiseks. Eelkõige võimaldavad olemasolevate hoiatusteade uued andmeväljad piirivalveametnikel saada kogu vajaliku teabe oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks. Lisaks on ettepanekus eraldi rõhutatud SISI pideva kättesaadavuse tähtsust, sest rikked võivad välispiirikontrolli tegemise suutlikkust oluliselt mõjutada. Käesoleval ettepanekul on piirikontrolli tulemuslikkusele järelikult väga positiivne mõju.

Kui need ettepanekud vastu võetakse ja ellu viiakse, suurendavad need ka talitluspidevust – liikmesriikidele muutub kohustuslikuks omada täielikku või osalist riiklikku koopiat ja selle varusüsteemi. Selle tulemusel on süsteem täielikult toimiv ja kohapealsetele ametnikele kasutatav.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Süsteemi ajakohastamise ajal:

Kui ettepaneku eelnõu on heaks kiidetud ja tehnilised spetsifikatsioonid vastu võetud, ajakohastatakse SISI, et ühtlustada paremini riiklike süsteemi kasutamise menetlusi, laiendada süsteemi ulatust lõppkasutajatele kättesaadava teabehulga suurendamise teel, et kontrolle tegevaid ametnikke paremini teavitada, ning teha tehnilisi muudatusi turvalisuse parandamiseks ja halduskoormuse vähendamiseks. eu-LISA koordineerib süsteemi ajakohastamise projekti juhtimist. eu-LISA paneb paika projekti juhtimise struktuuri ja kavandatud muudatuste elluviimise üksikasjaliku ajakava koos vahe-eesmärkidega, mis võimaldab komisjonil ettepaneku rakendamist tähelepanelikult jälgida.

Erieesmärk – SISI ajakohastatud funktsioonide kasutuselevõtt 2020. aastal.

Näitaja – muudetud süsteemi käivitamisele eelneva põhjaliku testimise edukas lõpuleviimine.

Kui süsteem on kasutusele võetud:

Kui süsteem on kasutusele võetud, tagab eu-LISA, et oleks olemas menetlused, mille abil jälgida SISi toimimist võrreldes tulemuste, kulutasuvuse, turvalisuse ja teenuste kvaliteediga seotud eesmärkidega. Kaks aastat pärast SISi kasutuselevõtmist ja pärast seda iga kahe aasta järel peab eu-LISA esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis käsitleb keskse SISi ja sideinfrastruktuuri tehnilist toimimist, sealhulgas nende turvalisust, ning täiendava teabe kahe- ja mitmepoolset vahetamist liikmesriikide vahel. Lisaks teeb eu-LISA päevast, kuist ja aastast statistikat, millest nähtub nii terviksüsteemi kui ka liikmesriikide lõikes logide arv hoiatusteate kategooria kohta, päringutabamuste arv hoiatusteate kategooria kohta aastas ja see, kui mitu korda SISis päringuid tehti ja mitu korda seda kasutati hoiatusteadete sisestamiseks, ajakohastamiseks või kustutamiseks.

Kolm aastat pärast SISi kasutuselevõtmist ja pärast seda iga nelja aasta järel annab komisjon keskse SISile ja liikmesriikidevahelisele täiendava teabe kahe- ja mitmepoolsele vahetamisele üldhinnangu. Kõnealuses üldhinnangus käsitletakse eesmärkidega võrreldes saavutatud tulemusi ning hinnatakse tegevuse aluspõhimõtete jätkuvat kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist keskse SISi suhtes, keskse SISi turvalisust ja mis tahes mõjusid tulevastele toimingutele. Komisjon edastab hinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

1. Aidata hoida kõrget turvalisuse taset ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal.
2. Tõhustada võitlust rahvusvahelise kuritegevuse, terrorismi ja muude julgeolekuohtude vastu.
3. Laiendada süsteemi ulatust riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks loa andmata jätmist käsitlevatele hoiatusteadetele uute elementide lisamise teel.
4. Suurendada piirikontrollide tulemuslikkust.
5. Suurendada piirivalveametnike ja immigratsiooniasutuste töö tõhusust.
6. Saavutada riiklike menetluste suurem tulemuslikkus ja ühtlus ning tagada sisenemiskeeldude jõustamine kogu Schengeni alal.
7. Aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

SIS on Euroopa peamine julgeolekuandmebaas. Sisepiirikontrolli kaotamise tõttu sai tulemuslik võitlus kuritegevuse ja terrorismi vastu Euroopa mõõtme. SIS on järelikult hädavajalik, et toetada välispiirikontrolle ja riigi territooriumilt leitud ebaseaduslike rändajate kontrolle. Käesoleva ettepaneku eesmärgid hõlmavad tehnilisi parandusi süsteemi tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamiseks ning selle kasutamise ühtlustamiseks kõigis osalevates liikmesriikides. Kuna kõnealused eesmärgid on riikidevahelised ning üha mitmekesisemaks muutuvate ohtude vastu võitlemisel tulemusliku teabevahetuse tagamine on keeruline, on ELi tasand parim selleks, et pakkuda nendele probleemidele lahendusi. SISi tõhususe suurendamise ja ühtlustatud kasutamise eesmärgi, nimelt teabevahetuse mahu, kvaliteedi ja kiiruse suurendamist, mis saavutatakse reguleeriva ameti (eu-LISA) hallatava tsentraliseeritud suuremahulise IT-süsteemi kaudu, ei saa liikmesriigid üksi saavutada ja vaja on sekkumist ELi tasandil. Kui praeguseid probleeme ei käsitleta, toimib SIS jätkuvalt kooskõlas praegu kohaldatavate eeskirjadega, mistõttu jäävad

kasutamata tõhususe ja ELi lisaväärtuse maksimeerimise võimalused, mis tehti kindlaks SISi ja selle liikmesriikidepoolse kasutamise hindamise käigus.

2015. aastal tegid riiklikud asutused SISis päringuid peaaegu 2,9 miljardil korral ja vahetasid üle 1,8 miljoni ühiku täiendavat teavet, mis näitab selgelt süsteemi tähtsat panust välispiirikontrollidesse. Detsentraliseeritud lahenduste kaudu ei oleks seda liikmesriikidevahelise teabevahetuse kõrget taset saavutatud ja selliste tulemuste saavutamine riiklikul tasandil oleks olnud võimatu. Lisaks on SIS osutunud kõige tulemuslikumaks teabe jagamise vahendiks terrorismivastases võitluses ja annab ELi lisaväärtust, kuna võimaldab riiklikel julgeolekuteenistustel teha koostööd kiirelt, konfidentsiaalselt ja tõhusalt. Uute ettepanekutega lihtsustatakse veelgi teabevahetust ja koostööd ELi liikmesriikide piirikontrolliasutuste vahel. Lisaks antakse Europolile ja Euroopa piiri- ja rannikuvalvele nende pädevuse piires süsteemile täielik juurdepääs, mis on selge märk ELi kaasamisest tulenevast lisaväärtusest.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi väljatöötamisel saadud peamised kogemused on järgmised.

1. Arendusetapp peaks algama alles pärast tehniliste ja operatiivnõuete täielikku kindlaksmääramist. Arendus saab toimuda alles pärast seda, kui aluseks olevad õigusaktid, milles sätestatakse eesmärgid, ulatus, funktsioonid ja tehnilised üksikasjad, on lõplikult vastu võetud.

2. Komisjon korraldas (ja korraldab jätkuvalt) sagedasi konsultatsioone asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas komiteemenetluse raames SISVISi komitee liikmetega. Komiteesse kuuluvad liikmesriikide esindajad nii SIRENEga seotud operatiivküsimustes (piiriülene koostöö SISi alal) kui ka SISi ning seonduva SIRENE rakenduse arendamise ja hooldusega seotud tehnilistes küsimustes. Käesolevas ettepanekus kavandatud muudatusi arutati läbipaistvalt ja põhjalikult spetsiaalsetel kohtumistel ja seminaridel. Lisaks lõi komisjon talitustevahelise juhtrühma, mis hõlmab peasekretariaati, rände ja siseasjade peadirektoraati, õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraati, personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraati ning informaatika peadirektoraati. Juhtrühm jälgis hindamisprotsessi ja andis vajaduse korral juhiseid.

3. Lisaks kogus komisjon väliseid eksperdiarvamusi kolme uuringu kaudu, mille järeldusi on käesoleva ettepaneku väljatöötamisel arvesse võetud:

- SISi tehniline hindamine (Kurt Salmon), mille käigus tehti kindlaks SISi peamised probleemid ja tulevased vajadused, mida tuleks käsitleda; esile toodi mure seoses talitluspidevuse maksimeerimisega ja selle tagamisega, et üldine ülesehitus suudab kasvava võimsuse nõuetega kohaneda;

- SIS II ülesehituse võimalike paranduste mõju hindamine IKT osas (Kurt Salmon), mille käigus hinnati riiklikul tasandil SISi kasutamise praeguseid kulusid ning kolme võimalikku tehnilist stsenaariumi süsteemi parandamiseks. Kõik stsenaariumid hõlmavad tehnilisi ettepanekuid, mis keskenduvad keskse süsteemi ja üldise ülesehituse parandamisele;

- Uuring, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi raames sellise kogu ELi hõlmava süsteemi loomise teostatavust ja mõju, mis on nähtud ette lahkumisettekirjutuste kohta andmete vahetamiseks ja nende täitmise jälgimiseks (PwC). Selles uuringus hinnatakse SISi kavandatavate muudatuste teostatavust ning

tehnilist ja operatiivmõju eesmärgiga tõhustada selle kasutamist ebaseaduslike rändajate tagasisaatmisel ja nende naasmise takistamiseks.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Käesolevat ettepanekut tuleks käsitada selliste meetmete rakendamisenä, mida käsitleti 6. aprilli 2016. aasta teatises „Piirivalve ja julgeoleku tugevamad ja arukamad infosüsteemid“,⁸⁴ milles rõhutati, et EL peab tugevdama ja parandama oma IT-süsteeme, andmearhitektuuri ja teabevahetust õiguskaitse, terrorismivastase võitluse ja piirihalduse valdkonnas.

Ettepanek on kooskõlas ka liidu mitme poliitikaga selles valdkonnas:

a) sisejulgeolek seoses SISi rolliga endast julgeolekuohtu kujutavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise takistamisel;

b) andmekaitse, pidades silmas, et käesoleva ettepanekuga tuleb tagada põhiõiguste kaitse, et kaitsta nende isikute eraelu puutumatust, kelle isikuandmeid SISis töödeldakse.

Ettepanek on ka kooskõlas kehtivate liidu õigusaktidega, nimelt järgmistes valdkondades:

a) tulemuslik ELi tagasisaatmispoliitika, mis edendab ja tõhustab ELi süsteemi, mille eesmärk on avastada ja hoida ära kolmandate riikide kodanike naasmine pärast nende tagasisaatmist. See aitaks vähendada ebaseaduslikult ELi sisse-rändamise stiimuleid, mis on ka üks Euroopa rände tegevuskava⁸⁵ põhieesmärke; b) **Euroopa piiri- ja rannikuvalve**⁸⁶: seoses riskianalüüse tegevate ameti töötajate, Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade, tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade ja rändehalduse tugirühmade liikmete võimalusega omada oma volituste piires õigust pääseda juurde SISi sisestatud andmetele ja neid otsida;

c) **välispiirikontrollid**, pidades silmas, et käesoleva määrusega aidatakse liikmesriikidel teha kontrolli ELi välispiiride nende osa üle ja suurendada kindlustunnet ELi piirihaldussüsteemi tulemuslikkuse suhtes;

d) Europol, pidades silmas, et käesoleva ettepanekuga antakse Europolile lisaõigus pääseda oma volituste piires juurde SISi sisestatud andmetele ja neid otsida.

Ettepanek on ka kooskõlas tulevaste liidu õigusaktidega, nimelt järgmistes valdkondades:

a) **riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem**,⁸⁷ mille puhul tehti ettepanek kasutada kõnealuse süsteemi puhul sõrmejälgi ja näokujutisi biomeetriliste tunnustena; sellist lähenemisviisi soovitakse kajastada ka käesoleva ettepanekuga;

⁸⁴ COM(2016) 205 (final).

⁸⁵ COM(2015) 240 (final).

⁸⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

⁸⁷ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeelu andmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 767/2008 ja määrust (EL) nr 1077/2011 (COM(2016) 194 (final)).

b) ETIAS, mille puhul tehti ettepanek näha ette ELis reisida kavatsevate viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike põhjalik hindamine turvalisuse seisukohast, sealhulgas kontrollid SISis.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2018–2020,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁸⁸

☒ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- ☒ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali
- ☐ rakendusametite kaudu

☒ **Eelarve täitmine** koostöös liikmesriikidega

☒ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);
- ☒ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Komisjon vastutab poliitika üldise haldamise eest ja eu-LISA vastutab süsteemi arendamise, toimimise ja hooldamise eest.

SIS on üks ühtne infosüsteem. Kahes ettepanekus (käesolev ettepanek ja ettepanek, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös) ette nähtud kulusid ei tuleks järelikult käsitada mitte kahe, vaid ühe summamana. Mõlema ettepaneku rakendamiseks vajalike muudatuste mõju eelarvele on kajastatud ühes finantssselgituses.

⁸⁸

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Komisjon, liikmesriigid ja amet vaatavad SISI kasutamise korrapäraselt läbi ja jälgivad seda eesmärgiga tagada selle jätkuv tulemuslik ja tõhus toimimine. Komisjoni abistab tehniliste ja operatiivmeetmete rakendamisel komitee, nagu käesolevas ettepanekus kirjeldatud.

Lisaks hõlmavad käesoleva kavandatud määruse artikli 54 lõiked 7 ja 8 sätteid ametliku korrapärase läbivaatamise ja hindamise protsessi kohta.

eu-LISA on kohustatud esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta järel aruande, mis käsitleb keskse SISI tehnilist toimimist (sealhulgas turvalisust), seda toetavat sideinfrastruktuuri ning täiendava teabe kahe- ja mitmepoolset vahetamist liikmesriikide vahel.

Lisaks on komisjon kohustatud korraldama iga nelja aasta järel SISI ja liikmesriikidevahelise teabevahetuse üldise hindamise ning jagama tulemusi Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Selle käigus

- a) käsitletakse saavutatud tulemusi võrreldes eesmärkidega;
- b) hinnatakse, kas süsteemi aluspõhimõtted on jätkuvalt kehtivad;
- c) hinnatakse, kuidas määrust keskse süsteemi suhtes kohaldatakse;
- d) hinnatakse keskse süsteemi turvalisust;
- e) uuritakse mõjusid süsteemi edaspidisele toimimisele.

2.2. Lisaks peab eu-LISA tegema nüüd päevast, kuist ja aastast statistikat SISI kasutamise kohta, tagades süsteemi ja selle eesmärkidega võrreldes saavutatud tulemuste pideva jälgimise. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Tuvastatud ohud

Kindlaks on tehtud järgmised ohud.

1. eu-LISA võimalikud raskused käesolevas ettepanekus esitatud muudatuste haldamisel paralleelselt muude käimasolevate muudatustega (nt SISis sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteemi rakendamine) ja tulevaste muudatustega (nt riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, ETIAS ja Eurodaci ajakohastus). Seda riski võib maandada, tagades, et eu-LISA-l on piisavalt töötajaid ja vahendeid nende ülesannete täitmiseks ja selle töövõtja tegevuse jooksvaks juhtimiseks, kellega on sõlmitud töökorras hoidmise leping.

2. Liikmesriikide raskused

2.1 Need raskused on peamiselt rahalised. Näiteks hõlmavad seadusandlikud ettepanekud osalise riikliku koopia kohustuslikku loomist igas N.SIS IIs. Liikmesriigid, kes ei ole seda veel teinud, peavad selle investeeringu tegema. Liidese juhenddokument tuleks riiklikul tasandil täielikult rakendada. Need liikmesriigid, kes ei ole seda veel teinud, peavad asjaomaste ministeeriumide eelarvetes selleks vahendid ette nägema. Seda ohtu võib maandada liikmesriikidele ELi vahendite eraldamise kaudu, nt Sisejulgeolekufondi piiride komponendist.

2.2 Riiklikud süsteemid tuleb kesksete nõuetega vastavusse viia ja selleletemalised arutelud liikmesriikidega võivad arendamisel viivitusi põhjustada. Seda ohtu võib

maandada selles küsimuses liikmesriikidega varakult koostöö tegemise kaudu tagamaks, et meetmeid saab võtta õigel ajal.

2.2.2. *Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta*

SISi kesksete komponentide eest vastutab eu-LISA. Selleks et võimaldada SISi kasutamist rändesurve, piirihalduse ja kuritegude suundumuste analüüsimise eesmärgil paremini jälgida, peaks amet suutma kujundada tehnika tasemele vastava suutlikkuse liikmesriikidele ja komisjonile statistiliste aruannete esitamiseks.

eu-LISA raamatupidamisaruanded esitatakse heakskiitmiseks Euroopa Kontrollikojale ja nende suhtes kohaldatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust. Komisjoni siseauditi talitus teeb auditeid koostöös ameti siseaudiitoriga.

2.2.3. *Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos*

Ei ole asjakohane

2.3. **Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed**

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Pettuste vastu võitlemise meetmed on sätestatud määruse (EL) nr 1077/2011 artiklis 35 järgmiselt:

1. Pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemisel kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1073/1999.

2. Amet ühineb institutsioonidevahelise kokkuleppega, milles käsitletakse Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust, ja kehtestab viivitamata kõigi ameti töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted.

3. Rahastamisotsustes ning neist tulenevates rakenduslepingutes ja -aktides sätestatakse sõnaselgelt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajaduse korral teha ameti rahaliste vahendite saajate ning rahaliste vahendite eraldamise eest vastutavate isikute juures kohapealseid kontrolle.

Kooskõlas kõnealuse sättega võeti 28. juunil 2012. aastal vastu Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti haldusnõukogu otsus, milles käsitletakse nende sisejuurdluste tingimusi, mida tehakse seoses pettuse, korruptsiooni ja mis tahes muu ELi huve kahjustava ebaseadusliku tegevusega.

Kohaldatakse rände ja siseasjade peadirektoraadi pettuse ennetamise ja avastamise strateegiat.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 3 „Julgeolek ja kodakondsus“	Liigendatud/liigendamata ⁸⁹	EFTA riigid ⁹⁰	Kandidaatriigid ⁹¹	Kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	18 02 08 – Schengeni infosüsteem	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI
	18 02 01 01 – Toetus piirihaldusele ja ühisele viisapoliitikale seadusliku reisimise hõlbustamiseks	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI
	18 02 07 – Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (eu-LISA)	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI

⁸⁹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

⁹⁰ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁹¹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Julgeolek ja kodakondsus
--	---	--------------------------

RÄNDE JA SISEASJADE PEADIREKTORAAT			Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
•Tegevusassigneeringud						
18 02 08 Schengeni infosüsteem	Kulukohustused	(1)	6,234	1,854	1,854	9,942
	Maksed	(2)	6,234	1,854	1,854	9,942
18 02 01 01 (piirid ja viisad)	Kulukohustused	(1)		18,405	18,405	36,810
	Maksed	(2)		18,405	18,405	36,810
Rände ja siseasjade peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	6,234	20,259	20,259	46,752
	Maksed	=2+2a +3	6,234	20,259	20,259	46,752

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Julgeolek ja kodakondsus
--	---	--------------------------

eu-LISA			Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
•Tegevusassigneeringud						
Jaotis 1: personalikulud	Kulukohustused	(1)	0,210	0,210	0,210	0,630
	Maksed	(2)	0,210	0,210	0,210	0,630
Jaotis 2: infrastruktuuri- ja tegevuskulud	Kulukohustused	(1a)	0	0	0	0
	Maksed	(2a)	0	0	0	0
Jaotis 3: tegevuskulud	Kulukohustused	(1a)	12,893	2,051	1,982	16,926
	Maksed	(2a)	2,500	7,893	4,651	15,044
eu-LISA assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	13,103	2,261	2,192	17,556
	Maksed	=2+2a +3	2,710	8,103	4,861	15,674

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+6								
	Maksed	=5+6								

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)							
	Maksed	(5)							
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+6	19,337	22,520	22,451				64,308
	Maksed	=5+6	8,944	28,362	25,120				62,426

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud
---	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
<....> peadirektoraat									
• Inimressursid									
• Muud halduskulud									
<....> peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ⁹²	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

3.2.3.1. Hinnanguline mõju eu-LISA tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Täpsustage eesmärgid ja väljundid			Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)								KOKKU		
	VÄLJUNDID																		
	Väljundi liik ⁹³	Keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku	
ERIEESMÄRK nr 1 ⁹⁴ Keskse süsteemi arendamine																			
- Töövõtja			1	5,013														5,013	
- Tarkvara			1	4,050														4,050	
- Riistvara			1	3,692														3,692	
Erieesmärk nr 1 kokku				12,755														12,755	
ERIEESMÄRK nr 2 Keskse süsteemi hooldamine																			
- Töövõtja			1	0	1	0,365	1	0,365										0,730	
Tarkvara			1	0	1	0,810	1	0,810										1,620	
Riistvara			1	0	1	0,738	1	0,738										1,476	
Erieesmärk nr 2 kokku						1,913		1,913										3,826	

⁹³

Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁹⁴

Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

ERIEESMÄRK nr 3 Kohtumised/koolitused																
Koolitustegevus	1	0,138	1	0,138	1	0,069										0,345
Erieesmärk nr 3 kokku		0,138		0,138		0,069										0,345
KULUD KOKKU		12,893		2,051		1,982										16,926

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

3.2.3.2. Hinnanguline mõju rände ja siseasjade peadirektoraadi assigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Täpsustage eesmärgid ja väljundid			Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)						KOKKU				
	VÄLJUNDID																		
	↓	Väljundi liik ⁹⁵	Keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ⁹⁶ Riikliku süsteemi arendamine			1		1	1,221	1	1,221											2,442
ERIEESMÄRK nr 2 Infrastruktuur			1		1	17,184	1	17,184											34,368
KULUD KOKKU						18,405		18,405											36,810

⁹⁵ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁹⁶ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3.3. Hinnanguline mõju eu-LISA inimressurssidele – kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Ametnikud (AD palgaastmed)				
Ametnikud (AST palgaastmed)				
Lepingulised töötajad	0,210	0,210	0,210	0,630
Ajutised töötajad				
Riikide lähetatud eksperdid				
KOKKU	0,210	0,210	0,210	0,630

Värbamine on kavandatud 2018. aasta jaanuariks. Kogu personal peab olema komplekteeritud 2018. aasta alguseks, et oleks võimalik õigel ajal alustada arendust eesmärgiga tagada uuesti sõnastatud SIS II kasutuselevõtt 2020. aastal. Nii projekti elluviimise kui ka kasutuselevõttule järgneva operatiivtoe ja hoolduse jaoks on vaja kolme uut lepingulist töötajat. Neid kasutatakse järgmiselt:

- et toetada projektimeeskonna liikmetena projekti elluviimist, sh järgmisi tegevusi: nõuete ja tehniliste spetsifikatsioonide kindlaksmääramine, koostöö ja liikmesriikide toetamine elluviimise jooksul; liidese juhenddokumendi ajakohastamine, lepinguliste tarnete kontroll, dokumentide koostamine ja ajakohastamine;
- et toetada koostöös töövõtjaga süsteemi töölerakendamisel üleminekutoiminguid (versioonide jälgimine, operatiivprotsessi ajakohastamine, koolitused (sh koolitustegevus liikmesriikides) jms;
- et toetada pikaajalisemaid meetmeid, spetsifikatsioonide kindlaksmääramist, lepingulisi ettevalmistusi nii süsteemi ümberkorraldamise korral (nt pildituvastuse tõttu) kui ka siis, kui SIS II töökorras hoidmise lepingut on vaja uute (tehniliste või eelarveliste) muudatustega arvestamiseks muuta;
- et võimaldada pärast kasutuselevõtmist pideva hoolduse ja talituse ajal teise taseme tuge.

Tuleb märkida, et need kolm uut töötajat (täistööajale taandatud lepingulised töötajad) lisanduvad projekti/lepinguga ning finantsiliste järelemeetmete seotud / operatiivtoimingutes kasutatavatele sisemiseks ressurssidele. Lepinguliste töötajate kasutamine tagab lepingute piisava kestuse ja jätkumise, talitluspidevuse ning samade spetsialistide kasutamise projekti lõpuleviimisele järgnevas operatiivtoes. Lisaks on operatiivtoe osutamisel vaja juurdepääsu

tootmiskeskonnale, kuid töövõtjatele ega koosseisuvälistele töötajatele ei saa seda võimaldada.

3.2.3.4. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aas ta N+ 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajasta da kogu finants mõju kestust (vrd punkt 1.6)
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)					
XX 01 01 02 (delegatsioonides)					
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁹⁷					
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)					
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
xx 01 04 aa ⁹⁸	- peakorteris				
	- delegatsioonides				
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muu eelarverida (täpsustage)					
KOKKU					

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadisiseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

⁹⁷ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

⁹⁸ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☐ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☒ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Kavas on Sisejulgeolekufondi e-piirideks ette nähtud vahendite ülejäänud osa ümberplaneerimine, et rakendada kahe ettepanekuga ette nähtud funktsioone ja muudatusi. Sisejulgeolekufondi välispiiride ja viisade rahastamisvahendi määrus näeb ette rahastamisvahendi, mis hõlmab e-piiride paketi rakendamise eelarvet. Selle artiklis 5 on sätestatud, et 791 miljonit eurot rakendatakse programmi kaudu, mille eesmärk on välispiiri ületavate rändevoogude juhtimist toetavate IT-süsteemide käivitamine artiklis 15 sätestatud tingimustel. Eespool osutatud 791 miljonit eurost on 480 miljonit eurot nähtud ette riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi arendamiseks ja 210 miljonit eurot ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) arendamiseks. Ülejäänud 100,828 miljonit eurot kasutatakse osaliselt kahes ettepanekus ette nähtud muudatuste kulude katmiseks.

- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☒ mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁹⁹						
		2018	2019	2020	2021	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
Artikkel 63 13 – Schengeniga ühinenud riikide (CH, NO, LI, IS) osamaks		p.m	p.m	p.m	p.m			

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

18 02 08 (Schengeni infosüsteem), 18 02 07 (eu-LISA)

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod.

Eelarve sisaldab Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide osamaksu.

⁹⁹

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.